

รายงาน

ของ

คณะกรรมการปฏิรูปการเกษตร อุตสาหกรรม

พาณิชย์ การท่องเที่ยว และบริการ

สภาปฏิรูปแห่งชาติ

วาระพัฒนา

เรื่อง การส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปการเกษตร

อุตสาหกรรม พาณิชย์ การท่องเที่ยวและบริการ

สำนักกรรมการ ๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาปฏิรูปแห่งชาติ

ด่วนที่สุด

(สำเนา)

ที่ (สปข) ๑๙๓๗ / ๒๕๕๘

สถาปณีสภาแห่งชาติ

ถนนอุทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง รายงานการพิจารณาของคณะกรรมการปฏิรูปการเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การท่องเที่ยวและบริการ
กราบเรียน ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น

ตามที่ที่ประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๕๗ วันอังคารที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ และครั้งที่
๘/๒๕๕๗ วันจันทร์ที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการปฏิรูปการเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม
การท่องเที่ยวและบริการ นั้น ซึ่งคณะกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายเกริกไกร จีระแพทย์	ประธานกรรมการ
๒. นางสาวพจนีย์ ธนวานิช	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอุทัย สอนหลักทรัพย์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นางอัญชลี ขวณิชย์	รองประธานกรรมการ คนที่สาม
๕. นายสุทัศน์ เศรษฐบุญสร้าง	รองประธานกรรมการ คนที่สี่
๖. นางกอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล	รองประธานกรรมการ คนที่ห้า
๗. พลเอก วิชิต ยาทิพย์	ประธานที่ปรึกษากรรมการ
๘. นางศรีนา ปวีโรฬารวิทยา	ที่ปรึกษากรรมการ
๙. พลเรือเอก ศุภกร บูรณดิลก	ที่ปรึกษากรรมการ
๑๐. นายอนุสรณ์ แสงนิ่มนวล	ที่ปรึกษากรรมการ
๑๑. นายไพบุลย์ นลินทรางกูร	เลขานุการคณะกรรมการ
๑๒. นายกงกฤษ หิรัญกิจ	โฆษกกรรมการ
๑๓. นายจตุตินันท์ ภิรมย์ภักดี	ผู้ช่วยโฆษกกรรมการ
๑๔. นายกิตติ โกสินสกุล	กรรมการ
๑๕. นายไกรฤทธิ์ บุญเกียรติ	กรรมการ
๑๖. นายสายัณห์ จันทร์วิภาสวงศ์	กรรมการ
๑๗. ว่าที่ร้อยเอก จิตร ศิริธรรานนท์	กรรมการ
๑๘. นายประทวน สุทธิอำนาจเดช	กรรมการ
๑๙. นายดุสิต ลีลาภัทรพันธุ์	กรรมการ
๒๐. พันตำรวจโท จิตต์ ศรีโยหะ มุกดาธนพงศ์	กรรมการ
๒๑. นายจรัส สุทธิกุลบุตร	กรรมการ
๒๒. นายเฉลิมศักดิ์ อปสุวรรณ	กรรมการ
๒๓. นายมนู เสียวไพโรจน์	กรรมการ
๒๔. นายไวคุณท์ ทองอร่าม	กรรมการ
๒๕. นายสุวัช สิงห์พันธุ์	กรรมการ
๒๖. นายทวีกิจ จตุรเจริญคุณ	กรรมการ

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาแนวทางการปฏิรูปวาระการพัฒนา เรื่อง การส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของไทย เสร็จแล้ว โดยได้นำหลักการเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องปฏิรูปเรื่องดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาเพื่อให้การปฏิรูปเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนภายในกรอบระยะเวลาที่เหมาะสม ดังนี้

(๑) เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องปฏิรูป

๑.๑ การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศเป็นส่วนสำคัญของการเป็นชาติการค้า (trading nation) เนื่องจากสนับสนุนความยั่งยืนทางการค้าในระดับโลกของประเทศ และส่งเสริมการสร้างรายได้และความเติบโตของประเทศให้สูงขึ้นและข้ามพ้นจากกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางของโลก

๑.๒ การปฏิรูปการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศจะช่วยให้ผู้ประกอบการของไทยเข้าถึงตลาด ทรัพยากร สิทธิทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม และยกระดับประสิทธิภาพทางการผลิตมากขึ้น อันนำไปสู่ความสามารถในการแข่งขัน รายได้ และความเติบโตที่สูงขึ้นและยั่งยืนของประเทศในที่สุด

๑.๓ การปฏิรูปการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศจะช่วยลดช่องว่างในการแข่งขันทางด้านนี้ของไทยและคู่แข่ง เนื่องจากในปัจจุบันการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของไทยเป็นไปอย่างเชื่องช้าและตามหลังประเทศคู่แข่งที่สำคัญ ๆ อย่างมาก

๑.๔ การปฏิรูปการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศจะช่วยแก้ปัญหาการขาดนโยบาย/ยุทธศาสตร์ที่แข่งขัน/จริงจัง/ต่อเนื่องในการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของไทย

๑.๕ การปฏิรูปการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศจะช่วยแก้ปัญหาระบบ/กลไกในการจูงใจ/สนับสนุนการลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศทางด้านต่างๆ ที่ยังไม่ครบ/เพียงพอ

๑.๖ การปฏิรูปการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศจะช่วยแก้ปัญหาองค์กร กลไก และระบบส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศของไทยทางด้านความตกลง (agreements) และการอำนวยความสะดวก (facilitations) และการแก้ปัญหาให้นักลงทุนของไทยในเชิงกฎหมาย ฎ ประเทศปลายทางที่ยังไม่สมบูรณ์เพียงพอ

๑.๗ การปฏิรูปการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศจะช่วยแก้ปัญหาองค์กรและกลไกในการประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จและนโยบาย/มาตรการในการส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศที่ยังทำงานได้อย่างไม่มีประสิทธิผล/ไม่ครอบคลุมในวงกว้าง

(๒) สิ่งที่ประชาชนจะได้รับหรือความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นจากการปฏิรูป

๒.๑ หน่วยงานภาครัฐ/ภาคเอกชน ประชาชน และนักลงทุน/ผู้ประกอบการทั่วไปในวงกว้างตระหนักและเข้าใจถึงประโยชน์ที่จะได้จากการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ

๒.๒ นักลงทุน/ผู้ประกอบการมีการใช้/ได้รับข้อมูล/ความรู้/การอบรม/คำปรึกษาในเชิงลึกที่เกี่ยวกับการลงทุนในต่างประเทศเพิ่มขึ้นอย่างมากและจากหลาย ๆ หน่วยงาน

๒.๓ นักลงทุน/ผู้ประกอบการ โดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีการใช้ประโยชน์ทางภาษีและเงินกู้/การประกันเงินกู้จากมาตรการสนับสนุนการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศอย่างแพร่หลาย

๒.๔ นักลงทุน/ผู้ประกอบการชาวไทยได้ใช้ประโยชน์จากโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการลงทุนอื่น ๆ ในประเทศเป้าหมาย และมีการขยายตัวของการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของผู้ประกอบการชาวไทยในนิคมอุตสาหกรรมในประเทศเป้าหมายต่าง ๆ อย่างมาก

๒.๕ ประเทศเป้าหมายต่าง ๆ มีความสัมพันธ์ด้านการลงทุนที่ดีกับไทยและนักลงทุนไทย

๒.๖ นักลงทุน/ผู้ประกอบการได้ใช้ประโยชน์จากคลัสเตอร์อุตสาหกรรมต่าง ๆ และจากองค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศ (TETRO) เพื่อการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศอย่างแพร่หลาย

๒.๗ นักลงทุน/ผู้ประกอบการของไทยได้รับความคุ้มครองและการแก้ปัญหาในประเทศเป้าหมาย และได้รับการอำนวยความสะดวกทางการลงทุนมากขึ้นในวงกว้าง

๒.๘ ยอดการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของไทยเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทั้งนี้ สืบเนื่องมาจากรายละเอียดของความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นจากการปฏิรูป

๒.๙ มีการกำหนดให้นโยบาย/ยุทธศาสตร์การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศเป็นแนวนโยบายทางเศรษฐกิจที่สำคัญของชาติ

๒.๑๐ มีคณะอนุกรรมการส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศเป็นองค์การารที่มีการดำเนินการต่อเนื่อง

๒.๑๑ มีการใช้การเจรจาต่อรองในระดับ G to G ในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญเกี่ยวกับการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ

๒.๑๒ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และกระทรวง/กรมที่ร่วมดำเนินงานอยู่ภายใต้ OSOS และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมีการเพิ่มงบประมาณและการใช้เครือข่ายในการพัฒนาฐานข้อมูลและการให้ความรู้/การอบรม/คำปรึกษาในเชิงลึกที่เกี่ยวกับการลงทุนในต่างประเทศและการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

๒.๑๓ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กระทรวงการคลัง ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย และธนาคารพาณิชย์เพิ่มการสนับสนุนการลงทุนในต่างประเทศทางด้านการเงินและการคลัง

๒.๑๔ รัฐบาลมีการพิจารณาเว้นและ/หรือลดหย่อนภาษีเพื่อสนับสนุนการลงทุนในต่างประเทศ

๒.๑๕ รัฐบาล กระทรวงการคลัง สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) รัฐวิสาหกิจ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และธุรกิจร่วมทุนต่าง ๆ มีมาตรการให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิค/เงินทุน และ/หรือร่วมลงทุนในโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค นิคมอุตสาหกรรม และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการลงทุนอื่น ๆ ในประเทศเป้าหมายต่าง ๆ

๒.๑๖ รัฐบาลพิจารณากำหนดให้ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เป็นแกนกลางร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในการจัดตั้งคณะทำงานของแต่ละอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการลงทุนของไทยในต่างประเทศ

๒.๑๗ ภาคเอกชนร่วมมือกันจัดตั้งคลัสเตอร์อุตสาหกรรมต่าง ๆ เพื่อการลงทุนในต่างประเทศ

๒.๑๘ มีการออกกฎหมายจัดตั้งองค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศ (TETRO)

๒.๑๙ รัฐบาลมีการเจรจาในระดับ G to G ในเรื่องการทำข้อตกลงต่าง ๆ เพื่อคุ้มครอง/ส่งเสริมการลงทุนและแก้ไขปัญหาของการลงทุนของไทยในประเทศเป้าหมาย

๒.๒๐ รัฐบาลเป็นศูนย์กลางของการสร้าง/ต่อเติมมาตรการอำนวยความสะดวกทางการลงทุน (และด้านการค้าที่เกี่ยวข้อง) โดยมี สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงคมนาคม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานของรัฐมนตรี และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการในวาระปฏิบัติการ

๓.๗ การเสนอรัฐบาล กระทรวงการคลัง สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) รัฐวิสาหกิจ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และธุรกิจร่วมทุนต่าง ๆ มีมาตรการให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิค/เงินทุน และ/หรือร่วมลงทุนในโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค นิคมอุตสาหกรรม และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการลงทุนอื่นๆ ในประเทศเป้าหมายต่างๆ โดยเสนอให้รัฐบาลพิจารณากำหนดเป็นมติคณะรัฐมนตรีและเสนอเป็นข้อเสนอไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ดังกล่าว ทั้งนี้ มีระยะเวลาดำเนินการได้ภายในไตรมาสที่ ๓/๒๕๕๘

๓.๘ การเสนอให้รัฐบาลพิจารณากำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เป็นแกนกลางร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในการจัดตั้งคณะทำงานของแต่ละอุตสาหกรรม โดยมีการบูรณาการระหว่างภาครัฐและเอกชน ที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการลงทุนของไทยในต่างประเทศ โดยเสนอให้รัฐบาลพิจารณากำหนดเป็นมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ มีระยะเวลาดำเนินการได้ภายในไตรมาสที่ ๓/๒๕๕๘

๓.๙ การเสนอให้สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารแห่งประเทศไทย สภาผู้ส่งสินค้าทางเรือแห่งประเทศไทย สมาคมสมาพันธ์ธุรกิจการท่องเที่ยว สภาธุรกิจตลาดทุนไทย สมาพันธ์เอสเอ็มอีไทย และสมาคมธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร่วมมือกันจัดตั้งคลัสเตอร์อุตสาหกรรมต่าง ๆ เพื่อการลงทุนในต่างประเทศ โดยเสนอเป็นข้อเสนอไปยังหน่วยงานต่างๆ ดังกล่าว ทั้งนี้ มีระยะเวลาดำเนินการได้ภายในไตรมาสที่ ๓/๒๕๕๘

๓.๑๐ การเสนอให้รัฐบาลออกกฎหมายเพื่อรองรับการจัดตั้งองค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศของไทย (Thailand External Trade Organization: TETRO) โดยเสนอให้รัฐบาลพิจารณาดำเนินการเสนอร่างกฎหมายต่อ สนช. เพื่อออกเป็นพระราชบัญญัติการจัดตั้งองค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศของไทย ทั้งนี้ มีระยะเวลาดำเนินการได้ตั้งแต่ไตรมาสที่ ๔/๒๕๕๘ ให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี

๓.๑๑ การเสนอรัฐบาลให้มีการเจรจาระดับรัฐบาลต่อรัฐบาลในเรื่องการทำข้อตกลงต่าง ๆ เพื่อคุ้มครอง/ส่งเสริมการลงทุนและแก้ไขปัญหาของการลงทุนของไทยในประเทศเป้าหมายอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับความต้องการของนักลงทุน โดยเสนอให้รัฐบาลพิจารณากำหนดเป็นมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ มีระยะเวลาดำเนินการได้ภายในไตรมาสที่ ๓/๒๕๕๘

๓.๑๒ การเสนอให้รัฐบาลเป็นศูนย์กลางของการสร้าง/ต่อเติมมาตรการอำนวยความสะดวกทางการลงทุน (และด้านการค้าที่เกี่ยวข้อง) ต่างๆอย่างต่อเนื่อง โดยมี สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงคมนาคม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักนายกรัฐมนตรี และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการในการสนับสนุนในรายละเอียดอย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง โดยเสนอให้รัฐบาลพิจารณากำหนดเป็นมติคณะรัฐมนตรีและเสนอเป็นข้อเสนอไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ดังกล่าว ทั้งนี้ มีระยะเวลาดำเนินการได้ภายในไตรมาสที่ ๓/๒๕๕๘

๓.๑๓ การเสนอให้รัฐบาลใช้สื่อต่าง ๆ ของรัฐบาลที่มีอยู่ การเจรจา G to G และใช้การจัดทำโรดโชว์ทางการลงทุนของไทยในต่างประเทศแต่ละครั้ง โดยร่วมมืออย่างเข้มข้นกับหน่วยงานภาคเอกชน ในการประชาสัมพันธ์นโยบาย/ยุทธศาสตร์การลงทุนในต่างประเทศอย่างเข้มข้น โดยเสนอเป็นข้อเสนอการบริหารงานต่อรัฐบาลและต่อหน่วยงานภาคเอกชนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ มีระยะเวลาดำเนินการได้ภายในไตรมาสที่ ๓/๒๕๕๘

๓.๑๔ การเสนอสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ให้แยกส่วนงานในการประชาสัมพันธ์และการให้ข้อมูล/ความรู้/คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับความสำคัญ และนโยบาย/มาตรการในการส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศออกมาเป็นการเฉพาะภายใต้ศูนย์ประสานการบริการด้านการลงทุนที่เดียว (OSOS) ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และให้ส่วนงานนั้นตลอดจนหน่วยงานรัฐอื่น ๆ ที่ร่วมอยู่ใน OSOS (๑๐ กระทรวงและ ๒๑ กรม) ประชาสัมพันธ์ความสำคัญ และนโยบาย/มาตรการในการส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศที่มีอยู่ ให้เกิดประสิทธิผลและครอบคลุมในวงกว้างที่สุด โดยเสนอเป็นข้อเสนอไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ดังกล่าว ทั้งนี้ มีระยะเวลาดำเนินการได้ภายในไตรมาสที่ ๓/๒๕๕๘

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติพิจารณาและเสนอแนะแนวทางในการพัฒนา เรื่อง การส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของไทยเพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) เกริกไกร จีระแพทย์

(นายเกริกไกร จีระแพทย์)

ประธานกรรมาธิการปฏิรูปการเกษตร
อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การท่องเที่ยวและบริการ

สำนักกรรมาธิการ ๑

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๙๓-๔

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๙๓-๔

สำเนาถูกต้อง

(นางนงนุช เศรษฐบุตร)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมาธิการ ๑

ณัฐนันท์ / ร่าง
ณัฐณิชา / พิมพ์
ผ่องศรี / ตรวจ

สารบัญ

คณะกรรมการปฏิรูปการเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การท่องเที่ยวและบริการ สภาปฏิรูปแห่งชาติ

วาระการพัฒนาเรื่อง การส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของไทย

	หน้า
๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. ประเด็นปฏิรูป	๓
๓. วิธีการพิจารณาศึกษาและวิเคราะห์	๔
๔. สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์	๔
๕. ข้อเสนอปฏิรูปและแนวทางดำเนินการ	๙
๖. ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้จากข้อ ๕	๑๑
๗. ตัวชี้วัดความสำเร็จตามผลลัพธ์ในข้อ ๖	๑๔

ภาคผนวก

ภาคผนวก ๑ มาตรการสนับสนุนการลงทุนในต่างประเทศทางด้านการเงินและการคลังที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบันโดยหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งควรขยายการสนับสนุนอย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง

ภาคผนวก ๒ ตารางที่ ๑ การลงทุนโดยตรงจาก/ในต่างประเทศ แบ่งตามภูมิภาค ปี ค.ศ. ๒๐๐๑ ถึง ๒๐๑๓

ภาคผนวก ๓ หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องที่คณะกรรมการฯ เชิญมาให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะประกอบการพิจารณาศึกษาวิเคราะห์

ภาคผนวก ๔ บันทึกการประชุมของหน่วยงานของรัฐและของเอกชนต่าง ๆ และการประชุม/ระดมสมองระหว่างภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในกระบวนการพิจารณาศึกษาวิเคราะห์

ภาคผนวก ๕ รายละเอียดการพิจารณาศึกษาที่นำไปสู่ข้อสรุปผลการศึกษาวิเคราะห์ในหัวข้อ ๔

ภาคผนวก ๖ วาระการพัฒนา New Growth Engine

รายงาน
คณะกรรมการปฏิรูปการเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม
การท่องเที่ยวและบริการ
วาระการพัฒนา New Growth Engine
เรื่อง การส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของไทย

---

๑. หลักการและเหตุผล

การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ (Outward Foreign Direct Investment) เป็นส่วนสำคัญของการเป็นชาติการค้า (trading nation) เนื่องจากสนับสนุนความยั่งยืนทางการค้าในระดับโลกของประเทศ โดยมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมเศรษฐกิจการค้าของประเทศใน ๔ ด้านหลัก^๑ คือ

(๑) ส่งเสริมการเสาะหา/เข้าถึงตลาด (market seeking) โดยตรง/ใช้สิทธิประโยชน์ทางการค้าของประเทศปลายทาง

(๒) ส่งเสริมการเข้าถึงทรัพยากรต่างๆ (resource seeking) ที่เริ่มขาดแคลนและ/หรือหาไม่ได้ในประเทศผู้ไปลงทุน

(๓) ส่งเสริมระดับประสิทธิภาพการผลิต (efficiency seeking) และยกระดับความสามารถในการแข่งขันทางการค้าในระดับโลกของประเทศ จากการเข้าถึงปัจจัยการผลิต ทั้งแรงงาน ที่ดิน ทุน ฯลฯ ที่มีราคา (ต้นทุน) ถูกลง

(๔) ส่งเสริมการเข้าถึงสินทรัพย์เชิงยุทธศาสตร์ (strategic-assets seeking) ใหม่ ๆ ซึ่งรวมถึงความรู้และเทคโนโลยี นวัตกรรม แปรนตร์ และเครือข่ายเทคโนโลยีและการตลาดใหม่ ๆ ที่ช่วยสร้าง/เพิ่มคุณค่าผลิตภัณฑ์/ความสามารถทางการผลิตและการค้าใหม่ ๆ อันส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันยิ่งขึ้น

การค้าแยกไม่ออกจากการลงทุน (trade-investment-services nexus) แต่เป็นคนละด้านของเหรียญ และไม่ใช้ทางเลือกเพื่อทดแทนกันและกัน

ในเชิงปฏิบัติ ระบบการค้าโลกในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยยะสำคัญเป็นไปดังที่ World Economic Forum (๒๐๑๓) สรุปไว้ คือ

(๑) เป็นระบบการค้าที่การค้าแยกไม่ออกจากการลงทุน (trade-investment-services nexus) โดยการค้าและการลงทุนเป็นคนละด้านของเหรียญ ไม่ใช้ทางเลือกเพื่อทดแทนกันและกัน ทั้งนี้เป็นผลมาจากการที่กว่าร้อยละ ๘๐ ของการค้าโลกอยู่ภายใต้การดำเนินการของบริษัทข้ามชาติ (transnational companies: TNCs)

(๒) ภายใต้ระบบนี้ ผู้ประกอบการ ไม่ว่าจะเป็นขนาดเล็ก กลาง หรือใหญ่ ต้องพยายามทำการเข้าสู่ตลาดระหว่างประเทศ (internationalization) โดยไม่สามารถเจาะจงได้ว่าจะมีการส่งออกไปยังคู่ค้าประเทศใดประเทศหนึ่งๆ แล้วมีการลงทุนในประเทศหนึ่งๆ โดยแบ่งแยกกันอย่างเด็ดขาด แต่อาจทำการค้าและการลงทุนในทุกๆ ประเทศคู่ค้า นั้น อีกทั้งอาจมีการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการลงทุนข้างต้นหลายๆ ด้าน (การเข้าถึงตลาด เข้าถึงทรัพยากร ส่งเสริมระดับประสิทธิภาพ ฯลฯ) พร้อมๆกัน ขึ้นกับสถานะทางด้านความสามารถในการแข่งขันแต่ละด้าน

(๓) เป้าหมายหลักของการประกอบการ คือ เพื่อสร้างรายได้ ความเติบโต และความมั่งคั่งขึ้นเรื่อยๆโดยไม่ชะงักงัน มากกว่ามุ่งผลิตภายในประเทศเพื่อส่งออกเพียงประการเดียว

นโยบาย/ยุทธศาสตร์สนับสนุนการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศที่สำคัญๆ เพื่อเพิ่มรายได้/ความเติบโต และการก้าวขึ้นสู่กลุ่มประเทศที่มีรายได้ระดับสูง (higher income country) ของโลก

ด้วยเหตุนี้ เพื่อรักษา/เพิ่มระดับความสามารถในการแข่งขัน รายได้ และความเติบโตอย่างยั่งยืน รัฐบาลในประเทศ/ระบบเศรษฐกิจเกิดใหม่หลายๆ แห่งจึงสนับสนุนการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ อันจะยังผลให้ประเทศ/ระบบเศรษฐกิจของพวกเขาก้าวขึ้นสู่กลุ่มที่มีรายได้ระดับสูงของโลก ทั้งนี้ จากรายงานของ UNCTAD (๒๐๑๔) และงานศึกษาอื่นๆ^๒ นโยบาย/ยุทธศาสตร์/มาตรการที่สำคัญๆ รวมถึง

(๑) การใช้รัฐวิสาหกิจ/บริษัทข้ามชาติของรัฐ (state-owned transnational company) เป็นผู้นำในการออกไปลงทุน

(๒) การร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (public-private partnership) ในต่างประเทศ และการสร้างคลัสเตอร์สนับสนุนซึ่งกันและกันของกลุ่มบริษัทเอกชนที่ออกไปลงทุน

(๓) การร่วมมือกันระหว่างรัฐบาล (government to government: G to G) ในการกำหนดมาตรการจูงใจและการอำนวยความสะดวก (provisions of investment incentives and facilitation services) สำหรับการออกไปลงทุนในต่างประเทศ

(๔) มาตรการจูงใจทางภาษี (tax incentives) และเงินทุน (finance)

การก้าวกระโดดของการลงทุนในต่างประเทศของประเทศเกิดใหม่/กำลังพัฒนา

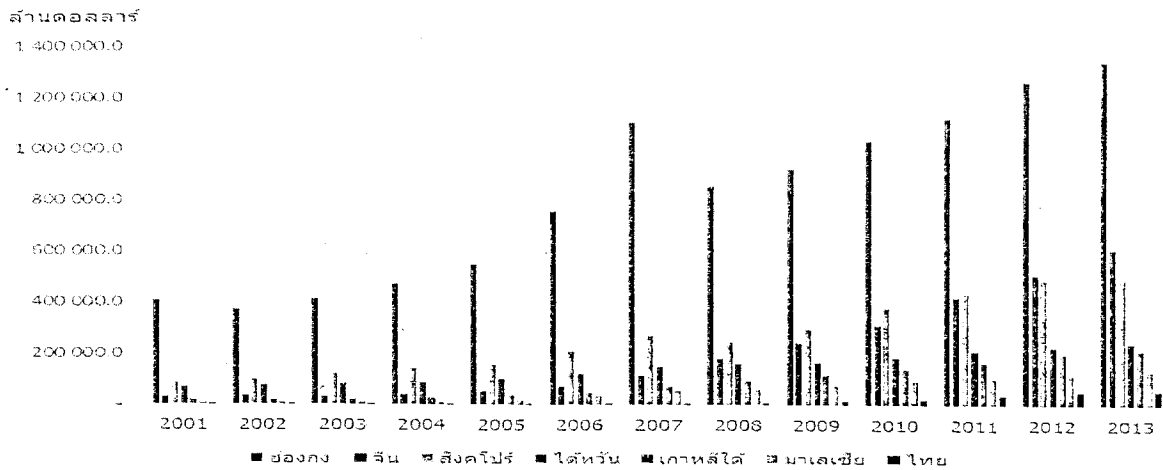
จุดที่น่าสนใจในปัจจุบันก็คือ ไม่ใช่เพียงประเทศที่พัฒนาแล้ว แต่ประเทศ/เศรษฐกิจเกิดใหม่ที่สามารถยกระดับรายได้ขึ้นอย่างต่อเนื่อง เช่น จีน ฮังกง เกาหลีใต้ สิงคโปร์ และไต้หวัน ต่างใช้การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศในการส่งเสริมเศรษฐกิจการค้าของประเทศตนใน ๔ ด้านข้างต้นอย่างแข็งขันและขึ้นไปอยู่ในกลุ่ม ๒๐ อันดับแรกของประเทศ/เศรษฐกิจที่มีการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศมากที่สุดในโลก

[ดูตารางที่ ๑ และ ๒ ในภาคผนวกที่ ๒]

ช่องว่างระหว่างไทยและประเทศคู่แข่งที่สำคัญในการใช้ประโยชน์จากการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ

ประเทศเกิดใหม่ข้างต้น รวมทั้งมาเลเซีย ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างไทยและประเทศเหล่านั้นในการใช้ประโยชน์จากการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ เพื่อเพิ่มรายได้/ความเติบโต/การก้าวขึ้นสู่กลุ่มที่มีรายได้ระดับสูงของโลก ซึ่งแม้ประเทศไทยจะมีการเพิ่มขึ้นของการลงทุนในต่างประเทศสู่ระดับ ๓ พันล้านดอลลาร์ในปี ๒๕๕๐ และเฉลี่ยประมาณ ๖ พันล้านดอลลาร์ต่อปีใน ๘ ปีที่ผ่านมา^๓ ก็นับว่ายังตามหลังคู่แข่งเหล่านี้ค่อนข้างมาก โดยเฉพาะเมื่อวัดจากยอดคงค้างของการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศโดยเปรียบเทียบ ดังแผนภาพที่ ๑ ข้างล่าง

แผนภาพที่ ๑ การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ (ยอดคงค้าง) ของไทยโดยเปรียบเทียบกับคู่แข่ง

ที่มา: UNCTAD, FDI/TNC database.

ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของไทย

ช่องว่างในการใช้ประโยชน์จากการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศระหว่างไทยและประเทศคู่แข่งที่สำคัญข้างต้น อาจเป็นผลมาจากปัญหาต่างๆเกี่ยวกับการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของไทย ที่รวบรวมได้จากการพิจารณาศึกษาวิเคราะห์ในหัวข้อ ๓ ข้างล่าง ดังนี้

(๑) การขาดนโยบาย/ยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศที่แข่งขัน/จริงจัง/ต่อเนื่อง

(๒) การขาดระบบ/กลไกในการจูงใจ/สนับสนุนการลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศทางด้านต่างๆอย่างครบครันและเพียงพอ

(๓) องค์กร กลไก และระบบส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศของไทยทางด้านความตกลง (agreements) และการอำนวยความสะดวก (facilitations) และการแก้ปัญหาให้นักลงทุนของไทยในเชิงกฎหมาย ฎ ประเทศปลายทางยังไม่สมบูรณ์เพียงพอ

(๔) องค์กรและกลไกในการประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จและนโยบาย/มาตรการในการส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศ ยังทำงานได้อย่างไม่มีประสิทธิภาพ/ไม่ครอบคลุมในวงกว้าง

๒. ประเด็นปฏิรูป

จากประเด็นปัญหาข้างต้น ประเด็นการปฏิรูปการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศจึงควรถูกหยิบยกขึ้นมาพิจารณาศึกษาวิเคราะห์ และเสนอแนวทางการปฏิรูปเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถสรุปประเด็นการปฏิรูปต่างๆได้ ดังนี้

(๑) การกำหนดให้นโยบาย/ยุทธศาสตร์การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศเป็นแนวนโยบายทางเศรษฐกิจที่สำคัญของชาติและมีการดำเนินการอย่างจริงจัง

(๒) การปรับปรุง/ขยายระบบ/กลไกในการจูงใจ/สนับสนุนการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศในแต่ละด้านอย่างครบครันและเพียงพอ

(๓) การปรับปรุง/ขยายบทบาทขององค์กร กลไก ระบบ และกฎระเบียบในการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศทางด้านการเจรจาทำข้อตกลง แก้ไขปัญหา และอำนวยความสะดวกต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

(๔) การใช้กลไกการประชาสัมพันธ์นโยบาย/ยุทธศาสตร์การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศอย่างเข้มข้น

๓. วิธีการพิจารณาศึกษาวิเคราะห์

การศึกษาวิเคราะห์อาศัยพื้นฐานความรู้/ข้อมูล/ข้อเสนอแนะเบื้องต้นจากหลายส่วน คือ

(๑) งานศึกษา/ยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติ/ข้อมูลขององค์การระหว่างประเทศและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง (ดังปรากฏในบรรณานุกรม)

(๒) หนังสือ/งานวิจัยของนักวิชาการจากสถาบันการศึกษา/สถาบันวิจัยต่างๆ ทั้งในและนอกประเทศ (ดังปรากฏในบรรณานุกรม)

(๓) คำสัมภาษณ์หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องมาธิการฯ เชิญมาให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะประกอบการพิจารณาศึกษาวิเคราะห์ (ดังในภาคผนวกที่ ๓)

(๔) บันทึกการประชุมของหน่วยงานของรัฐและของเอกชนต่างๆ และการประชุม/ระดมสมองระหว่างภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง (ดังในภาคผนวกที่ ๔)

๔. สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์

ในรายละเอียดนั้น ในแต่ละประเด็นปฏิรูปข้างต้นมีความจำเป็นในการแก้ไขปรับปรุงหลากหลายนับตั้งแต่ระดับนโยบาย/ยุทธศาสตร์ ระบบ องค์กร/กลไก ไปจนถึงกฎระเบียบ/กฎหมาย ซึ่งสามารถสรุปความตามลำดับได้ข้างล่าง และสามารถสรุปเรียงตามลำดับความสำคัญและความสัมพันธ์ระหว่างกันได้ดังแผนภาพที่ ๒ ถัดไป ทั้งนี้ รายละเอียด ความเป็นมา และเหตุผลของข้อสรุปผลการศึกษาวิเคราะห์ทั้งหมดข้างล่างนี้จะปรากฏอยู่ในภาคผนวกที่ ๕

๑. การกำหนดให้นโยบาย/ยุทธศาสตร์การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศเป็นแนวนโยบายทางเศรษฐกิจที่สำคัญของชาติและมีการดำเนินการอย่างจริงจัง แข็งขัน และต่อเนื่อง

ทั้งนี้ เนื่องจากจะช่วยแก้ปัญหาการดำเนินงานแบบเชื่องช้า ไม่ต่อเนื่อง และไม่มีบูรณาการที่มีมาแต่เดิม อีกทั้งเป็นแรงผลักดันต่อการปฏิรูปในประเด็นอื่นๆ โดยมีความจำเป็นที่สำคัญ ๓ ประการเพื่อสนับสนุนในเรื่องนี้ คือ

๑.๑ การกำหนดให้นโยบาย/ยุทธศาสตร์การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศเป็นแนวนโยบายทางเศรษฐกิจที่สำคัญของชาติ

๑.๒ การจัดตั้งคณะกรรมการที่ทำหน้าที่กำกับ/ดูแล/ผลักดันการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศเป็นการเฉพาะอย่างถาวร

ทั้งนี้ เนื่องจากมาตรการต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องนี้มีความหลากหลาย มีรายละเอียดมาก และเปลี่ยนแปลง/ต้องการการแก้ไขปัญหายู่อตลอดเวลา อีกทั้งมีหน่วยงานของรัฐต่างกระทรวง/กรมที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก จึงควรที่จะมีหน่วยงานที่เป็นศูนย์กลางของการกำกับดูแลและประสานงานทั้งหมดและเป็นการตอกย้ำถึงความจริงจังและต่อเนื่องของนโยบาย/ยุทธศาสตร์ ทั้งนี้กรรมการส่วนหนึ่งควรมาจากภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องและทราบปัญหาอย่างดี

๑.๓ การใช้การเจรจาต่อรองในระดับรัฐบาลต่อรัฐบาล (government to government: G to G) ในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญเกี่ยวกับการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ

ทั้งนี้ เนื่องจากการเจรจาในระดับหน่วยงานของรัฐในระดับระหว่างประเทศมักปราศจากอำนาจการดำเนินการที่แท้จริง และมักขาดความมุ่งมั่นจริงจังในการแก้ไขปัญหา อีกทั้งข้อตกลงต่าง ๆ มักเกี่ยวพันหน่วยงานของรัฐหลายหน่วยงานต่างกระทรวง/กรม การเจรจาระหว่างรัฐบาลต่อรัฐบาลในข้อตกลงเชิงนโยบาย/กฎเกณฑ์ที่สำคัญจึงเป็นสิ่งจำเป็น รวมถึงเป็นการต่อย้ำถึงความจริงจังและต่อเนื่องของนโยบาย/ยุทธศาสตร์ เช่นกัน

๒. การปรับปรุง/ขยายระบบ/กลไกในการจูงใจ/สนับสนุนการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศแต่ละด้านอย่างครบครันและเพียงพอ

ประเด็นปฏิรูปนี้เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะสนับสนุนแนวนโยบาย/ยุทธศาสตร์ข้างต้นให้สำเร็จ เพราะจะทำให้มีแรงจูงใจผลักดันภาคเอกชนให้เข้าร่วมอย่างจริงจังและเป็นไปในวงกว้าง ซึ่งรวมถึง

๒.๑ การเพิ่มงบประมาณและการใช้เครือข่ายในการพัฒนาฐานข้อมูล การให้ความรู้/อบรม/คำปรึกษาในเชิงลึก และการสำรวจสู่ทางการลงทุนในต่างประเทศ และการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความสมบูรณ์ เพียงพอกับความต้องการ และทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

ทั้งนี้ เนื่องจากหน่วยงานที่ดูแลด้านนี้โดยตรงของ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และหน่วยงานอื่นของ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการต่างประเทศ และ กระทรวงอุตสาหกรรมที่ดำเนินงานด้านนี้เช่นกัน ล้วนยังมีขนาดเล็ก บุคลากรและงบประมาณน้อย ข้อมูลและความรู้เชิงลึกที่สำคัญที่นักลงทุนต้องการในหลาย ๆ ด้าน จึงยังไม่สมบูรณ์เพียงพอและอาจไม่ทันสมัย โดยเฉพาะข้อมูลทางด้านตลาดและสู่ทางการลงทุนรายสาขาอุตสาหกรรม และกฎหมายทางด้านภาษี/กฎระเบียบต่าง ๆ ของประเทศเป้าหมาย ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอและอย่างรวดเร็ว อีกทั้งยังไม่มีเครือข่ายและใช้ประโยชน์จากข้อมูล/ความรู้/การให้คำปรึกษาของหน่วยงาน/สถาบันการศึกษาและวิจัยอื่น ๆ ที่ดำเนินการเรื่องนี้เช่นกัน

๒.๒ การปรับปรุงและขยายบทบาทขององค์กร กลไก ระบบ และกฎระเบียบในการจูงใจ/สนับสนุนทางการเงิน/การคลังและการสนับสนุนโดยตรงของภาครัฐในด้านที่สำคัญ

มาตรการจูงใจ/สนับสนุนทางนี้ยังน้อยมากและยังห่างในระดับความเข้มข้นจากมาตรการของคู่แข่ง (ดังยกตัวอย่างมาข้างต้น) ทั้งนี้ ควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรการทางภาษีและไม่ใช่ภาษีต่อยอดจากของเดิมที่ภาครัฐได้ส่งเสริมไว้แล้ว ซึ่งรวมถึงการขยายการทำอนุสัญญาภาษีซ้อนกับประเทศเป้าหมาย และให้มีการขอคืนเงินภาษีภายใต้อนุสัญญาภาษีซ้อนโดยมีความซับซ้อนยุ่งยากน้อยลง และควรมีการเพิ่มเติมมาตรการจูงใจทางภาษีต่างๆที่หน่วยงานของรัฐพยายามผลักดันอยู่ให้สำเร็จ ซึ่งรวมถึงการยกเว้นภาษีเงินได้จากการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ การนำค่าใช้จ่ายในการศึกษา/สำรวจความเป็นไปได้และการลงทุนในระยะแรกมาคิดลดหย่อนภาษี และการนำผลขาดทุนจากการลงทุนมาคิดลดหย่อนภาษี และเพื่อสนับสนุนการสร้างรายได้จากมูลค่าเพิ่มที่สูงขึ้น ควรมีการจูงใจสนับสนุนการลงทุนในต่างประเทศเพื่อให้เข้าถึงเครือข่าย/สินทรัพย์เชิงยุทธศาสตร์ทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม/การตลาดโดยอาจส่งเสริมให้มีการลดหย่อนภาษีจากการหักค่าใช้จ่าย/เงินลงทุนใน R&D และการออกแบบผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์ที่เกิดจากสำนักงาน/หน่วยงานของบริษัทในต่างประเทศ ทั้งที่ตัวเองและ/หรือร่วมวิจัยกับองค์กรในต่างประเทศ แต่มีการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ในประเทศไทย

ส่วนด้านการเงินนั้น ขั้นตอนควรเป็นการต่อเติมสิ่งที่ภาครัฐทำอยู่ให้พอเพียงกับความต้องการ โดยเฉพาะแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ต้องการเงินทุนอย่างมาก รวมถึงการเพิ่มงบประมาณของรัฐบาลเพื่อใช้ขยายทุนของ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย และธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ที่จะใช้ในการเพิ่มเงินกู้เพื่อการลงทุนในต่างประเทศ และเพิ่มเงินทุนให้แก่ บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม เพื่อใช้ในการเพิ่มการประกันเงินกู้แก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม นอกจากนี้ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ควรได้รับการสนับสนุนให้เพิ่มการค้าประกันความเสี่ยงให้นักลงทุนด้วย และร่วมกับสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) ขยายความช่วยเหลือทางเทคนิค/เงินกู้/เงินทุนแก่ประเทศเป้าหมายในโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน และควรมีการเพิ่มเติมมาตรการทางการเงินต่างๆ ที่หน่วยงานของรัฐพยายามผลักดันอยู่ให้สำเร็จ รวมถึงการจัดตั้งกองทุนให้เปล่าเพื่อการศึกษาสู่ทาง/ความเป็นไปได้ของการพัฒนาธุรกิจ/การลงทุนในต่างประเทศ และการสนับสนุนธุรกิจร่วมลงทุน (Venture Capital : VC) ให้ลงทุนในธุรกิจที่มีศักยภาพ/ความเติบโตในต่างประเทศ

ที่สำคัญคือ การให้ธุรกิจร่วมลงทุนของรัฐบาลสนับสนุนการลงทุนของผู้ประกอบการในต่างประเทศ และใช้รูปแบบหุ้นส่วนการร่วมลงทุนภาครัฐและภาคเอกชน (Public-Private Partnership : PPP) รูปแบบอื่นๆ หรือการสนับสนุนรัฐวิสาหกิจให้ร่วมลงทุนกับธุรกิจเอกชนในต่างประเทศ โดยเฉพาะในโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค นิคมอุตสาหกรรม และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุนอื่นๆ ในประเทศเป้าหมาย กลไกทั้งหมดข้างต้นเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการประสบความสำเร็จของประเทศคู่แข่ง จึงเป็นเรื่องการปฏิรูปที่สำคัญและไทยควรมีการปรับปรุงและขยายบทบาททางด้านนี้

๒.๓ การปรับปรุงและขยายบทบาทของระบบ กลไก และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือระหว่างเครือข่ายและองค์กรของภาครัฐและเอกชน และของกลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรมต่างๆ ของเอกชน ในการสนับสนุนการลงทุนในต่างประเทศ

การปฏิรูปทางการลงทุนในต่างประเทศจะขาดเสียไม่ได้ซึ่งบูรณาการและความร่วมมือระหว่างเครือข่าย/องค์กรของภาครัฐและเอกชนทั้งหมด โดยเฉพาะความร่วมมือกันเองระหว่างกลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสนับสนุนซึ่งกันและกันในวงกว้างเมื่อไปลงทุนในต่างประเทศ ดังประเทศที่ประสบความสำเร็จ เช่น ญี่ปุ่น ได้ใช้อยู่เสมอ จึงควรมีการจัดตั้งคณะทำงานของแต่ละอุตสาหกรรมโดยมีการบูรณาการระหว่างภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการลงทุนของไทยในต่างประเทศ และมีการส่งเสริมการจัดตั้งคลัสเตอร์ของนักลงทุนไทยในประเทศเป้าหมายต่าง ๆ ซึ่งอาจมีหน่วยงานของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ/ธุรกิจร่วมทุนของรัฐเป็นส่วนหนึ่งของสถาบันสนับสนุนคลัสเตอร์เหล่านั้นด้วย นอกจากนี้ ควรมีการเสนอการจัดตั้งองค์กรที่ทำหน้าที่ดังเช่นองค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศของญี่ปุ่น (JETRO) เพื่อทำหน้าที่ทั้งสนับสนุนการค้าและการลงทุนของไทยในต่างประเทศ รวมถึงการสนับสนุนระบบการให้เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ/ประกันสินเชื่อที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในต่างประเทศ ระบบของเงินทุนเพื่อความร่วมมือทางการลงทุนต่างประเทศสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การอบรมบุคลากร การจัดส่งผู้เชี่ยวชาญเพื่อจัดบริการให้คำปรึกษา และการจัดสัมมนาทางธุรกิจ

๓. การปรับปรุง/ขยายบทบาทขององค์กร กลไก ระบบ และกฎระเบียบในการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศทางด้านการเจรจาทำข้อตกลงต่างๆเพื่อคุ้มครอง/สนับสนุนการลงทุนแก้ไขปัญหา ณ ประเทศปลายทาง และอำนวยความสะดวกต่างๆอย่างต่อเนื่อง

ประเด็นปฏิรูปนี้เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะสนับสนุนแนวนโยบาย/ยุทธศาสตร์ข้างต้นเช่นกัน แม้จะมีการดำเนินการอยู่บ้างแล้ว แต่การยกขึ้นมาปรับปรุงและขยายการดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง จะเป็นการลดอุปสรรค แก้ไขปัญหา และสนับสนุนการลงทุนในต่างประเทศโดยตลอด ซึ่งรวมถึง

๓.๑ การขยายการเจรจาทำข้อตกลงต่างๆเกี่ยวกับการคุ้มครอง/สนับสนุนการลงทุนและการแก้ไขปัญหาการลงทุนในประเทศเป้าหมาย

ในระดับนโยบาย/ยุทธศาสตร์ ยังมีความจำเป็นจะต้องมีการเจรจาความตกลงเพื่อการเว้นภาษีซ้อนอย่างต่อเนื่องกับประเทศที่เป็นเป้าหมายการลงทุนที่ยังไม่ได้ทำความตกลง (ทำแล้ว ๕๙ ประเทศ) อีกทั้งขยายความตกลงเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน (BIT) กับประเทศเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง (ทำแล้ว ๔๐ ประเทศ) อย่างไรก็ตาม ภายใต้ยุทธศาสตร์การใช้ AEC และประเทศที่ไทยมีความตกลง FTA ด้วย เป็นศูนย์กลาง/ฐานของการขยายตัวทางเศรษฐกิจ/การค้า/การลงทุนไปสู่ระดับสากล มีความจำเป็นต้องอาศัยการเจรจา/แก้ไขในระดับ G to G อย่างเข้มข้นต่อเนื่องในประเด็นการบังคับใช้ความตกลง ASEAN Comprehensive Investment Agreement (ACIA) และความตกลง FTA รวมถึงการแก้ไขปัญหาการลงทุนที่สำคัญที่มาจากความตกลงและกฎเกณฑ์/กฎหมายการลงทุนอื่นๆในประเทศเป้าหมาย โดยเฉพาะกลุ่มเป้าหมายหลักในปัจจุบัน คือ CLMV และอินโดนีเซีย (และในขั้นต่อไป คือ ASEAN อื่นๆและจีน/อินเดีย) ที่อาจยังปิดกั้นไม่เปิดเสรีการลงทุน และยังไม่มีความแน่นอน

ส่วนการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า/ระดับปฏิบัติการ ณ ประเทศเป้าหมายควรมีศูนย์กลางอยู่ที่ตัวแทน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานหลักตามนโยบายรัฐบาลปัจจุบัน แต่ต้องขยายกำลังคนให้ครบตามการขยายประเทศเป้าหมาย เช่นเดียวกับตัวแทนของ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการต่างประเทศ และ/หรือ กระทรวงอุตสาหกรรม ที่ต้องเพิ่มกำลังคนและร่วมมือกันดำเนินงานตามหน้าที่แต่ละส่วนของตนที่มีในการแก้ไขปัญหา ณ ประเทศเป้าหมาย แต่เป็นไปในลักษณะบูรณาการและให้สอดคล้องกับนโยบาย/ยุทธศาสตร์ของคณะกรรมการกำกับ/ดูแล/ผลักดันการลงทุนในต่างประเทศระดับชาติ โดยในระดับปฏิบัติการปกติในประเทศหน่วยงานเหล่านี้มีหน้าที่ติดตาม รวบรวมข้อมูล และนำเสนอข้อเสนอทางนโยบายต่อคณะกรรมการฯอยู่แล้ว

๓.๒ การสร้าง/ขยายมาตรการอำนวยความสะดวกทางการลงทุนต่างๆอย่างต่อเนื่อง

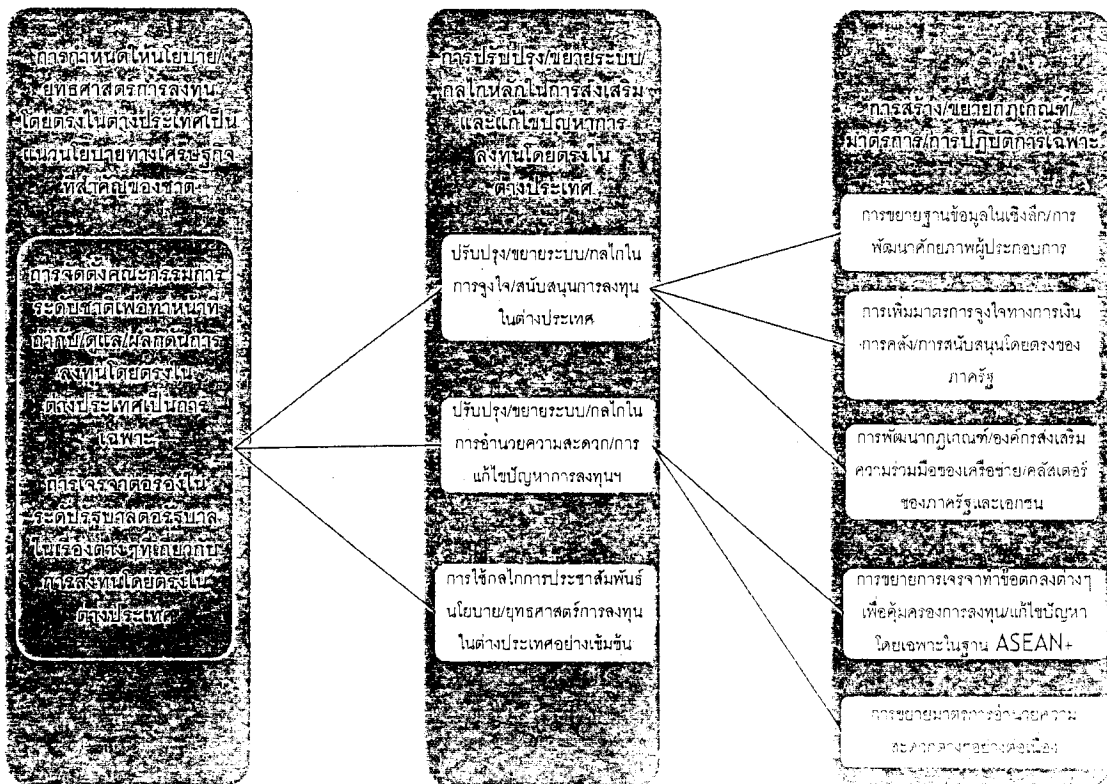
เช่นเดียวกับเรื่องข้างต้น แม้เรื่องนี้จะมีการดำเนินการอยู่บ้างแล้ว การยกขึ้นมาปรับปรุงและขยายการดำเนินการอย่างจริงจัง/ต่อเนื่อง จะเป็นการสนับสนุนการลงทุนในต่างประเทศให้เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ปัจจุบัน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เป็นหน่วยงานหลักในการอำนวยความสะดวกในระดับปฏิบัติการ รวมถึงการเป็นศูนย์ให้ข้อมูลและคำปรึกษาด้านการลงทุนเชิงลึก (ที่หน่วยงานอื่นๆ/เครือข่ายสามารถร่วมมือกันดำเนินงานดังกล่าวมาแล้วข้างต้น) สร้างเครือข่ายและความสัมพันธ์กับนักลงทุนไทย-ต่างชาติ (CRM) บูรณาการเครื่องมือสนับสนุนของหน่วยงานต่าง ๆ ในลักษณะองค์รวม (Package) และดำเนินการผ่านศูนย์ประสานการบริการด้านการลงทุนที่เดียว (One Start One Stop Service: OSOS) ซึ่งอำนวยความสะดวกการลงทุนทั้งภายในและสู่ภายนอกประเทศ

อย่างไรก็ตาม การอำนวยความสะดวก ณ ประเทศเป้าหมาย เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศการลงทุนที่ตื่นอกเหนือจากการเจรจาอุปสรรคในการลงทุนและแก้ไขปัญหาด้านการลงทุนข้างต้นแล้ว มีความจำเป็นต้องใช้การเจรจาระดับ G to G อย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีการปรับปรุงและเชื่อมโยงนโยบายการลงทุนของประเทศเป้าหมายและประเทศไทย เกิดการสร้างควมโปร่งใสในกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง และมีการปรับปรุงกระบวนการการอนุมัติการลงทุนที่เอื้อประโยชน์ต่อนักลงทุนไทย ณ ประเทศเป้าหมาย เท่าที่จะทำได้ เช่นเดียวกันกับบทบาทรัฐในการร่วมดำเนินการ/สนับสนุนโครงการสาธารณูปโภค โครงสร้างพื้นฐาน นิคมอุตสาหกรรมในประเทศเป้าหมาย ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น และสร้าง/เจรจาเพื่อให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการค้าอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน เช่น การขนส่งสินค้าข้ามแดน การอำนวยความสะดวกด้านกฎระเบียบและขั้นตอนของการส่งออกและนำกลับของสินค้าที่ส่งไปขายในต่างประเทศ ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อเอื้อต่อการลงทุนของไทยในต่างประเทศ

๔. การใช้กลไกการประชาสัมพันธ์นโยบาย/ยุทธศาสตร์การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศอย่างเข้มข้น

การดำเนินการทางด้านนี้เป็นการตอกย้ำให้ทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญของนโยบาย/ยุทธศาสตร์ในประเด็นปฏิรูปที่ ๑ และมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน ทั้งนี้ รัฐบาลจำเป็นต้องใช้สื่อต่าง ๆ ของรัฐบาลที่มีอยู่ และอาจใช้การจัดทำโรดโชว์ (road show) การเจรจาระดับ G to G ทางด้านการลงทุนของไทยในต่างประเทศในแต่ละครั้ง โดยให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมโดยตลอด เพื่อสร้างผลกระทบที่เข้มแข็งในระยะแรก และสามารถใช้ OSOS ในการดำเนินกิจกรรมประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูล/ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับความสำคัญและยุทธศาสตร์/นโยบาย/มาตรการในการส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศที่มีอยู่ในเชิงรุกอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ความสัมพันธ์ของประเด็นปฏิรูปต่างข้างต้น เป็นดังนี้

แผนภาพที่ ๒ ประเด็นปฏิรูปตามลำดับความสำคัญและความสัมพันธ์ระหว่างกัน

๕. ข้อเสนอปฏิรูปและแนวทางดำเนินการ

ข้อเสนอปฏิรูปตามผลการศึกษาวิเคราะห์ข้างต้นเรียงตามลำดับประเด็นปฏิรูปเป็นดังนี้

๑. ประเด็นปฏิรูป: การกำหนดให้นโยบาย/ยุทธศาสตร์การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศเป็นแนวนโยบายทางเศรษฐกิจที่สำคัญของชาติและมีการดำเนินการอย่างจริงจัง แข็งขัน และต่อเนื่อง

๑.๑ การกำหนดให้นโยบาย/ยุทธศาสตร์การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศเป็นแนวนโยบายทางเศรษฐกิจที่สำคัญของชาติ

มาตรการ มติ คณะรัฐมนตรี

ระยะเวลาดำเนินการ จาก ไตรมาสที่ ๓/๒๕๕๘

๑.๒ ให้คณะอนุกรรมการส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศเป็นองค์กรถาวรที่มีการดำเนินการต่อเนื่อง โดยมีรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีที่ดูแลด้านเศรษฐกิจเป็นประธาน มีส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สมาคมธุรกิจ และผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการ

มาตรการ มติคณะรัฐมนตรี

ระยะเวลาดำเนินการ จาก ไตรมาสที่ ๔/๒๕๕๘

๑.๓ การใช้การเจรจาต่อรองในระดับ G to G ในเรื่องต่างๆที่สำคัญเกี่ยวกับการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ

มาตรการ นายกรัฐมนตรีหรือผู้แทนนายกรัฐมนตรี/มติ คณะรัฐมนตรี กำหนดเรื่องสำคัญ

ระยะเวลาดำเนินการ จาก ไตรมาสที่ ๓/๒๕๕๘

๒. ประเด็นปฏิรูป : การปรับปรุง/ขยายระบบ/กลไกในการจูงใจ/สนับสนุนการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศแต่ละด้านอย่างครบครันและเพียงพอ

๒.๑ การเพิ่มงบประมาณและการใช้เครือข่ายในการพัฒนาฐานข้อมูล การให้ความรู้/อบรม/คำปรึกษาในเชิงลึก และการสำรวจกลุ่มทางการลงทุนในต่างประเทศ และการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความสมบูรณ์ เพียงพอกับความต้องการ และทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

๒.๑.๑ เสนอให้ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และกระทรวง/กรมที่ร่วมดำเนินงานอยู่ภายใต้ OSOS และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้เพิ่มงบประมาณและการใช้เครือข่ายในการพัฒนาฐานข้อมูลและการให้ความรู้/การอบรม/คำปรึกษาในเชิงลึกที่เกี่ยวกับการลงทุนในต่างประเทศและการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ให้มีความสมบูรณ์ เพียงพอกับความต้องการ และทันสมัยอยู่ตลอดเวลา และมีการเผยแพร่/ดำเนินกิจกรรมผ่าน OSOS

มาตรการ ข้อเสนอไปยังหน่วยงาน

ระยะเวลาดำเนินการ จาก ไตรมาสที่ ๓/๒๕๕๘

๒.๒ การปรับปรุงและขยายบทบาทขององค์กร กลไก ระบบ และกฎระเบียบในการจูงใจ/สนับสนุนทางการเงิน/การคลังและการสนับสนุนโดยตรงของภาครัฐในด้านที่สำคัญ

๒.๒.๑ สนับสนุน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กระทรวงการคลัง ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม และธนาคารพาณิชย์ให้ดำเนินการสนับสนุนการลงทุนในต่างประเทศทางการเงินและการคลังที่ดำเนินอยู่ (ตามรายละเอียดในภาคผนวกที่ ๑) อย่างแข็งขันและต่อเนื่อง

มาตรการ ข้อเสนอไปยังหน่วยงาน

ระยะเวลาดำเนินการ จาก ไตรมาสที่ ๓/๒๕๕๘

๒.๒.๒ เสนอรัฐบาลให้พิจารณายกเว้นและ/หรือลดหย่อนภาษีเพื่อสนับสนุนการลงทุนในต่างประเทศ (ตามรายละเอียดในภาคผนวกที่ ๑)

มาตรการ มติคณะรัฐมนตรี

ระยะเวลาดำเนินการ จาก ไตรมาสที่ ๔/๒๕๕๘

๒.๒.๓ เสนอรัฐบาล กระทรวงการคลัง สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) รัฐวิสาหกิจ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และธุรกิจร่วมทุนต่างๆมีมาตรการให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิค/เงินทุน และ/หรือร่วมลงทุนในโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค นิคมอุตสาหกรรม และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการลงทุนอื่นๆ ในประเทศเป้าหมายต่างๆ

มาตรการ มติคณะรัฐมนตรี และข้อเสนอไปยังหน่วยงาน

ระยะเวลาดำเนินการ จาก ไตรมาสที่ ๓/๒๕๕๘

๒.๒.๔ เสนอให้รัฐบาลพิจารณากำหนดให้ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เป็นแกนกลางร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในการจัดตั้งคณะทำงานของแต่ละอุตสาหกรรมโดยมีการบูรณาการระหว่างภาครัฐและเอกชน ที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการลงทุนของไทยในต่างประเทศ

มาตรการ มติ คณะรัฐมนตรี

ระยะเวลาดำเนินการ จาก ไตรมาสที่ ๓/๒๕๕๘

๒.๒.๕ เสนอให้สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารแห่งประเทศไทย สภาผู้ส่งสินค้าทางเรือแห่งประเทศไทย สมาคมสมาพันธ์ธุรกิจการท่องเที่ยว สภาธุรกิจตลาดทุนไทย สมาพันธ์เอสเอ็มอีไทย และสมาคมธุรกิจอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ร่วมมือกันจัดตั้งคลัสเตอร์อุตสาหกรรมต่าง ๆ เพื่อการลงทุนในต่างประเทศ

มาตรการ ข้อเสนอไปยังหน่วยงานภาคเอกชนต่างๆ

ระยะเวลาดำเนินการ จาก ไตรมาสที่ ๓/๒๕๕๘

๒.๒.๖ เสนอให้รัฐบาลออกกฎหมายเพื่อรองรับการจัดตั้งองค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศของไทย (Thailand External Trade Organization: TETRO)

มาตรการ ออกเป็นพระราชบัญญัติการจัดตั้งองค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศของไทย

ระยะเวลาดำเนินการ จาก ไตรมาสที่ ๔/๒๕๕๘

๒.๒.๗ ประเด็นกฎหมาย

มาตรการ ออกพระราชบัญญัติการจัดตั้งองค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศของไทย

๓. การปรับปรุง/ขยายบทบาทขององค์กร กลไก ระบบ และกฎระเบียบในการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศทางการเจรจาทำข้อตกลงต่างๆเพื่อคุ้มครอง/สนับสนุนการลงทุนแก้ไขปัญหา ณ ประเทศปลายทาง และอำนวยความสะดวกต่างๆอย่างต่อเนื่อง

๓.๑ การขยายการเจรจาทำข้อตกลงต่างๆเกี่ยวกับการคุ้มครอง/สนับสนุนการลงทุนและการแก้ไขปัญหาการลงทุนในประเทศเป้าหมาย

๓.๑.๑ เสนอรัฐบาลให้มีการเจรจาระดับรัฐบาลต่อรัฐบาลในเรื่องการทำข้อตกลงต่างๆ เพื่อคุ้มครอง/ส่งเสริมการลงทุนและแก้ไขปัญหาของการลงทุนของไทยในประเทศเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับความต้องการของนักลงทุน (ตามรายละเอียดในภาคผนวกที่ ๑)

มาตรการ มติคณะรัฐมนตรี

ระยะเวลาดำเนินการ จาก ไตรมาสที่ ๓/๒๕๕๘

๓.๒ การสร้าง/ขยายมาตรการอำนวยความสะดวกทางการลงทุนต่างๆอย่างต่อเนื่อง

๓.๒.๑ เสนอให้รัฐบาลเป็นศูนย์กลางของการสร้าง/ต่อเติมมาตรการอำนวยความสะดวกทางการลงทุน (และด้านการค้าที่เกี่ยวข้อง) ต่างๆอย่างต่อเนื่อง โดยมี สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงคมนาคม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักนายกรัฐมนตรี และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการในการสนับสนุนในรายละเอียดอย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง (ตามรายละเอียดในภาคผนวกที่ ๑)

มาตรการ มติคณะรัฐมนตรี และข้อเสนอไปยังหน่วยงานต่าง ๆ

ระยะเวลาดำเนินการ จาก ไตรมาสที่ ๓/๒๕๕๘

๔. การใช้กลไกการประชาสัมพันธ์นโยบาย/ยุทธศาสตร์การลงทุนในต่างประเทศอย่างเข้มข้น

๔.๑ เสนอให้รัฐบาลใช้สื่อต่างๆของรัฐบาลที่มีอยู่ การเจรจา G to G และใช้การจัดทำโรดโชว์ ทางด้านการลงทุนของไทยในต่างประเทศแต่ละครั้ง โดยร่วมมืออย่างเข้มข้นกับหน่วยงานภาคเอกชน ในการประชาสัมพันธ์นโยบาย/ยุทธศาสตร์การลงทุนในต่างประเทศอย่างเข้มข้น

มาตรการ ข้อเสนอการบริหารงานต่อรัฐบาลและต่อหน่วยงานภาคเอกชนต่าง ๆ

ระยะเวลาดำเนินการ จาก ไตรมาสที่ ๓/๒๕๕๘

๔.๒ เสนอ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ให้แยกส่วนงานในการประชาสัมพันธ์ และการให้ข้อมูล/ความรู้/คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จ และนโยบาย/มาตรการในการส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศออกมาเป็นการเฉพาะภายใต้ OSOS ของ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และให้ส่วนงานนั้นตลอดจนหน่วยงานรัฐอื่นๆที่ร่วมอยู่ใน OSOS (๑๐ กระทรวงและ ๒๑ กรม) ประชาสัมพันธ์ความสำเร็จ และนโยบาย/มาตรการในการส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศที่มีอยู่ ให้เกิดประสิทธิผลและครอบคลุมในวงกว้างที่สุด

มาตรการ ข้อเสนอไปยังหน่วยงานต่างๆ

ระยะเวลาดำเนินการ จาก ไตรมาสที่ ๓/๒๕๕๘

๖. ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้จากข้อ ๕

ผลลัพธ์

๑. มีการกำหนดให้นโยบาย/ยุทธศาสตร์การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศเป็นแนวนโยบายทางเศรษฐกิจที่สำคัญของชาติ

๒. มีคณะอนุกรรมการส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศเป็นองค์กรถาวรที่มีการดำเนินการต่อเนื่อง

๓. มีการใช้การเจรจาต่อรองในระดับ G to G ในเรื่องต่างๆที่สำคัญเกี่ยวกับการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ

๔. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และกระทรวง/กรมที่ร่วมดำเนินงานอยู่ภายใต้ OSOS และหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องมีการเพิ่มงบประมาณและการใช้เครือข่ายในการพัฒนาฐานข้อมูล และการให้ความรู้/การอบรม/คำปรึกษาในเชิงลึกที่เกี่ยวกับการลงทุนในต่างประเทศและการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

๕. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กระทรวงการคลัง ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย และธนาคารพาณิชย์เพิ่มการสนับสนุนการลงทุนในต่างประเทศทางการเงินและการคลัง

๖. รัฐบาลมีการพิจารณายกเว้นและ/หรือลดหย่อนภาษีเพื่อสนับสนุนการลงทุนในต่างประเทศ

๗. รัฐบาล กระทรวงการคลัง สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) รัฐวิสาหกิจ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และธุรกิจร่วมทุนต่างๆ มีมาตรการให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิค/เงินทุน และ/หรือร่วมลงทุนในโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค นิคมอุตสาหกรรม และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการลงทุนอื่นๆในประเทศเป้าหมายต่างๆ

๘. รัฐบาลพิจารณากำหนดให้ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เป็นแกนกลางร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในการจัดตั้งคณะทำงานของแต่ละอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการลงทุนของไทยในต่างประเทศ

๙. ภาคเอกชนร่วมมือกันจัดตั้งคลัสเตอร์อุตสาหกรรมต่างๆเพื่อการลงทุนในต่างประเทศ

๑๐. มีการออกกฎหมายจัดตั้งองค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศ (TETRO)

๑๑. รัฐบาลมีการเจรจาระดับ G to G ในเรื่องการทำข้อตกลงต่างๆเพื่อคุ้มครอง/ส่งเสริมการลงทุนและแก้ไขปัญหาของการลงทุนของไทยในประเทศเป้าหมาย

๑๒. รัฐบาลเป็นศูนย์กลางของการสร้าง/ต่อเติมมาตรการอำนวยความสะดวกทางการลงทุน (และด้านการค้าที่เกี่ยวข้อง) โดยมี สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงคมนาคม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักนายกรัฐมนตรี และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการในการปฏิบัติการ

๑๓. รัฐบาลมีการใช้สื่อต่างๆของรัฐบาลที่มีอยู่ ใช้การเจรจา G to G และใช้การจัดทำโรดโชว์ ในการประชาสัมพันธ์นโยบาย/ยุทธศาสตร์การลงทุนในต่างประเทศโดยร่วมมือกับหน่วยงานภาคเอกชนอย่างเข้มข้น

๑๔. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน มีการแยกส่วนงานในการประชาสัมพันธ์และการให้ข้อมูล/ความรู้/คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับความสำคัญ และนโยบาย/มาตรการในการส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศออกมาเป็นการเฉพาะภายใต้ OSOS ของ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานอื่นของรัฐที่อยู่ใน OSOS ในการประชาสัมพันธ์ความสำคัญ และนโยบาย/มาตรการในการส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศในวงกว้าง

ผลกระทบ

๑. หน่วยงานภาครัฐ/ภาคเอกชนและผู้ประกอบการทั่วไปในวงกว้างตระหนักและเข้าใจถึงประโยชน์ที่จะได้จากการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ

๒. ผู้ประกอบการมีการใช้/ได้รับข้อมูล/ความรู้/การอบรม/คำปรึกษาในเชิงลึกที่เกี่ยวกับการลงทุนในต่างประเทศเพิ่มขึ้นอย่างมากและจากหลายๆหน่วยงาน

๓. ผู้ประกอบการ โดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีการใช้ประโยชน์ทางภาษี และเงินกู้/การประกันเงินกู้จากมาตรการสนับสนุนการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศอย่างแพร่หลาย

๔. ผู้ประกอบการชาวไทยได้ใช้ประโยชน์จากโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการลงทุนอื่นๆในประเทศเป้าหมาย และมีการขยายตัวของการลงทุน โดยตรงในต่างประเทศของผู้ประกอบการชาวไทยในนิคมอุตสาหกรรมในประเทศเป้าหมายต่าง ๆ อย่างมาก

๕. ประเทศเป้าหมายต่างๆมีความสัมพันธ์ด้านการลงทุนที่ดีกับไทยและนักลงทุนไทย

๖. ผู้ประกอบการได้ใช้ประโยชน์จากคลัสเตอร์อุตสาหกรรมต่าง ๆ และ TETRO ในการลงทุน โดยตรงในต่างประเทศอย่างแพร่หลาย

๗. ผู้ประกอบการของไทยได้รับความคุ้มครองและการแก้ปัญหาในประเทศเป้าหมาย และได้รับการอำนวยความสะดวกทางด้านการลงทุนมากขึ้นในวงกว้าง

๘. ยอดการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของไทยเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

๗. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. ผู้ประกอบการมีการใช้/ได้รับข้อมูล/ความรู้/การอบรม/คำปรึกษาในเชิงลึกที่เกี่ยวกับการลงทุนในต่างประเทศและการร่วมสำรวจคู่ทางการลงทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐๐ ต่อปี ณ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และร้อยละ ๒๕ ต่อปี ณ หน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องใน ๓ ปีแรก และโดยรวมร้อยละ ๑๕ ต่อปีหลังจากนั้น

๒. ผู้ลงทุนในต่างประเทศมากกว่าร้อยละ ๙๕ มีการใช้มาตรการยกเว้นและ/หรือลดหย่อนภาษี

๓. ยอดสินเชื่อเพื่อการลงทุนในต่างประเทศในระบบธนาคารพาณิชย์โดยรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐๐ ต่อปีใน ๓ ปีแรก และร้อยละ ๑๕ ต่อปีหลังจากนั้น

๔. โครงการลงทุนของ PPP รัฐวิสาหกิจ และ VC ต่างๆของไทยในต่างประเทศมีการขยายตัวร้อยละ ๑๐ ต่อปี

๕. มีการใช้ประโยชน์จากคลัสเตอร์อุตสาหกรรมต่างๆและ TETRO เพื่อการลงทุนในต่างประเทศเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ ๑๐ ต่อปี

๖. มีการขยายตัวของจำนวนการทำข้อตกลงและจำนวนการแก้ปัญหาการลงทุน ณ ประเทศเป้าหมาย และจำนวนมาตรการอำนวยความสะดวกร้อยละ ๕ ต่อปี

๗. มีการจัดทำโรดโชว์การลงทุนในต่างประเทศระดับ G to G อย่างน้อย ๓ ครั้งใน ๓ ประเทศ ต่อปี

๘. ภายใน ๕ ปีข้างหน้ามีการขยายตัวของการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยเป็นประมาณปีละ ๑๒,๐๐๐ ล้านดอลลาร์ (จากปัจจุบันประมาณ ๖,๐๐๐ ล้านดอลลาร์)

คณะกรรมการปฏิรูปการเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชย์ การท่องเที่ยวและบริการ จึงขอเสนอรายงานวาระการพัฒนา เรื่องการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของไทย เพื่อให้สภาปฏิรูปแห่งชาติ ได้โปรดพิจารณาหากสภาปฏิรูปแห่งชาติเห็นชอบด้วย ขอให้โปรดแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นายไพบุลย์ นลินทรางกูร)
เลขาธิการคณะกรรมการปฏิรูป

ภาคผนวก

- ภาคผนวก ๑ มาตรการสนับสนุนการลงทุนในต่างประเทศทางการเงินและการคลังที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบันโดยหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งควรขยายการสนับสนุนอย่างแข็งขันและต่อเนื่อง
- ภาคผนวก ๒ ตารางที่ ๑ การลงทุนโดยตรงจาก/ในต่างประเทศ แบ่งตามภูมิภาค ปี ค.ศ. ๒๐๐๑ ถึง ๒๐๐๓
- ภาคผนวก ๓ หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องที่คณะกรรมการฯ เชิญมาให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะประกอบการพิจารณาศึกษาวิเคราะห์
- ภาคผนวก ๔ บันทึกการประชุมของหน่วยงานของรัฐและของเอกชนต่าง ๆ และการประชุม/ระดมสมองระหว่างภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในกระบวนการพิจารณาศึกษาวิเคราะห์
- ภาคผนวก ๕ รายละเอียดการพิจารณาศึกษาที่นำไปสู่ข้อสรุปผลการศึกษาวิเคราะห์ในหัวข้อ ๔
- ภาคผนวก ๖ วาระการพัฒนา New Growth Engine

ภาคผนวก

ภาคผนวกที่ ๑

มาตรการสนับสนุนการลงทุนในต่างประเทศทางด้านการเงินและการคลังที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบันโดยหน่วยงานต่างๆ ซึ่งควรขยายการสนับสนุนอย่างแข็งขันและต่อเนื่อง

- การขยายการทำอนุสัญญาภาษีซ้อนกับประเทศอื่นๆ นอกเหนือจากประเทศเป้าหมายและที่มีอยู่แล้ว (เสนอ กระทรวงการต่างประเทศ)
- ให้มีการขอคืนเงินภาษีภายใต้อนุสัญญาภาษีซ้อนในทางปฏิบัติโดยมีความซับซ้อนยุ่งยากน้อยลง (เสนอกระทรวงการคลัง)
- การส่งเสริมการตั้งสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ (International Headquarter: IHQ) และการตั้งบริษัทการค้าระหว่างประเทศ (International Trading Company: ITC) โดยครอบคลุมขนาดของบริษัท/กิจกรรมการดำเนินงานที่เล็กลง ลดความยุ่งยากซับซ้อน และให้สิทธิประโยชน์เพิ่มขึ้น (เสนอกระทรวงการคลัง)
- การให้นโยบายและการเพิ่มงบประมาณของรัฐบาลเพื่อขยายทุนของ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (เสนอ คณะรัฐมนตรี)
- การขยายสินเชื่อเพื่อการลงทุนในต่างประเทศระยะยาวและบริการที่เกี่ยวข้องให้แก่กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอันเป็นเป้าหมาย (เสนอ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย และ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย)
- เพิ่มเงินทุนให้แก่บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม) เพื่อใช้ในการขยายการประกันเงินกู้เพื่อการลงทุนในต่างประเทศข้างต้น (เสนอ คณะรัฐมนตรี)
- ขยายสินเชื่อภายใต้โครงการค้ำประกันสินเชื่อจากหลายฝ่ายในลักษณะ Portfolio Guarantee Scheme เพื่อการลงทุนในต่างประเทศระยะยาว (เสนอธนาคารพาณิชย์ของไทยต่างๆ)
- สนับสนุนโดยมาตรการต่างๆ ให้ธนาคารพาณิชย์ของไทยขยายสาขาไปแข่งขันให้บริการทางการเงินแบบครบวงจรแก่นักลงทุนไทย และนักลงทุนอื่นๆ ในต่างประเทศมากขึ้น ตามแผนพัฒนาสถาบันการเงินที่จะทำให้ไทยเป็นศูนย์กลางทางการเงินในภูมิภาค (เสนอ ธนาคารแห่งประเทศไทย)
- ให้นโยบายและเพิ่มงบประมาณให้ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย เพิ่มการค้ำประกันความเสี่ยงจากการลงทุนให้นักลงทุน และขยายการให้สินเชื่อแก่ประเทศเป้าหมายในโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุนที่ทำอยู่ (เสนอ คณะรัฐมนตรี)

มาตรการการเงินและการคลังเพิ่มเติม เพื่อการสนับสนุนการลงทุนในต่างประเทศ

- การยกเว้นภาษีเงินได้จากการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ (เสนอ คณะรัฐมนตรี)
- การนำค่าใช้จ่ายในการศึกษา/สำรวจความเป็นไปได้และการลงทุนในระยะแรกมาคิดลดหย่อนภาษี (เสนอ คณะรัฐมนตรี)
- การนำผลขาดทุนจากการลงทุนมาคิดลดหย่อนภาษี (เสนอ คณะรัฐมนตรี)

- การลดหย่อนภาษีจากการหักค่าใช้จ่าย/เงินลงทุนใน R&D และการออกแบบผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์ที่เกิดจากสำนักงาน/หน่วยงานของบริษัทในต่างประเทศ ทั้งที่ตัวเองและ/หรือร่วมวิจัยกับองค์กรในต่างประเทศแต่มีการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ในประเทศไทย(เสนอ คณะรัฐมนตรี)

การขยายการเจรจาระดับรัฐบาลต่อรัฐบาลในเรื่องการทำข้อตกลงต่างๆเพื่อคุ้มครอง/ส่งเสริมการลงทุนและแก้ไขปัญหาของการลงทุนของไทยในประเทศเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง

- การใช้ AEC และ FTA เป็นศูนย์กลาง/ฐานของการขยายตัวทางเศรษฐกิจ/การค้า/การลงทุนไปสู่ระดับสากลต่อไป โดยเฉพาะกลุ่ม CLMV อินโดนีเซีย (และในขั้นต่อไป คือ ASEAN อื่น ๆ และจีน/อินเดีย) (เสนอ คณะรัฐมนตรี)

- การเจรจาเพื่อบังคับใช้ข้อตกลง ASEAN Comprehensive Investment Agreement (ACIA) อย่างต่อเนื่อง (เสนอ คณะรัฐมนตรี)

- การแก้ไขปัญหาการลงทุนที่สำคัญที่มาจากข้อตกลงต่างๆในประเทศเป้าหมาย (เสนอ คณะรัฐมนตรี)

- การเจรจาแก้ไขกฎเกณฑ์/กฎหมายการลงทุนอื่นๆในประเทศเป้าหมายให้แน่นอน และเพื่อให้เปิดเสรีการลงทุนและมีการส่งเสริมการลงทุนในแต่ละอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น (เสนอ คณะรัฐมนตรี)

การสร้าง/ต่อเติมมาตรการอำนวยความสะดวกทางการลงทุน (และด้านการค้าที่เกี่ยวข้อง) ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

- การสร้างเครือข่ายและความสัมพันธ์กับนักลงทุนไทย-ต่างชาติ (CRM) (เสนอ กระทรวงการต่างประเทศ.)

- การสร้างบูรณาการเครื่องมือสนับสนุนของหน่วยงานต่างๆในลักษณะองค์รวม (Package) (เสนอ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงคมนาคม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักนายกรัฐมนตรี)

- การขยายงานของศูนย์ประสานงานเดียว (One Start One Stop Service) ที่อำนวยความสะดวกการลงทุนทั้งภายในและสู่ภายนอกประเทศ (เสนอ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงคมนาคม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักนายกรัฐมนตรี)

- การเจรจาระดับรัฐบาลต่อรัฐบาลเพื่อให้มีการปรับปรุงและเชื่อมโยงนโยบายการลงทุนของประเทศเป้าหมายและประเทศไทย เพิ่มขึ้น (เสนอ คณะรัฐมนตรี)

- การเจรจาระดับรัฐบาลต่อรัฐบาลเพื่อให้เกิดการสร้างความปลอดภัยในกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพิ่มขึ้น (เสนอ คณะรัฐมนตรี)

- การเจรจาระดับรัฐบาลต่อรัฐบาลเพื่อให้มีการปรับปรุงกระบวนการการอนุมัติการลงทุนที่เอื้อประโยชน์ต่อนักลงทุนไทยเท่าที่จะทำได้เพิ่มขึ้น (เสนอ คณะรัฐมนตรี)

ภาคผนวกที่ ๒

ตารางที่ ๑ : การลงทุนโดยตรงจาก/ในต่างประเทศ แบ่งตามภูมิภาค ปี ค.ศ. ๒๐๑๑ ถึง ๒๐๑๓

(หน่วย: พันล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา)

ภูมิภาค	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ			การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ		
	ค.ศ. ๒๐๑๑	ค.ศ. ๒๐๑๒	ค.ศ. ๒๐๑๓	ค.ศ. ๒๐๑๑	ค.ศ. ๒๐๑๒	ค.ศ. ๒๐๑๓
ทั้งโลก	๑๗๐๐	๑๓๓๐	๑๔๕๖	๑๗๑๒	๑๓๔๗	๑๔๑๑
ประเทศพัฒนาแล้ว	๘๘๐	๕๑๗	๕๖๖	๑๒๑๖	๘๕๓	๘๕๗
อียู	๔๙๐	๒๑๖	๒๔๖	๕๘๕	๒๓๘	๒๕๐
อเมริกาเหนือ	๒๖๓	๒๐๔	๒๕๐	๔๓๙	๔๒๒	๓๘๑
ประเทศกำลังพัฒนา	๗๒๕	๗๒๙	๗๗๘	๔๒๓	๔๔๐	๔๕๔
เอเชียตะวันออกและ ตะวันออกเฉียงใต้	๓๓๓	๓๓๔	๓๔๗	๒๗๐	๒๗๔	๒๙๓

ที่มา: UNCTAD, World Investment Report ๒๐๑๔.

ตารางที่ ๒: ระบบเศรษฐกิจ ๒๐ อันดับแรกของโลกที่มีการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ

(หน่วย: พันล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา)

ระบบเศรษฐกิจ	มูลค่าการลงทุนโดยตรงใน ต่างประเทศ	
	ค.ศ. ๒๐๑๒	ค.ศ. ๒๐๑๓
๑.สหรัฐอเมริกา	๓๖๗	๓๓๘
๒.ญี่ปุ่น	๑๒๓	๑๓๖
๓.จีน	๘๘	๑๐๑
๔.สหพันธรัฐรัสเซีย	๔๙	๙๕
๕.ฮ่องกง	๘๘	๙๒
๖.สวีเดน	๔๕	๖๐
๗.เยอรมัน	๘๐	๕๘
๘.แคนาดา	๕๕	๔๓
๙.เนเธอร์แลนด์	๐	๓๗
๑๐.สวีเดน	๒๙	๓๓
๑๑.อิตาลี	๘	๓๒
๑๒.เกาหลีใต้	๓๑	๒๙
๑๓.สิงคโปร์	๑๓	๒๗
๑๔.สเปน	-๔	๒๖
๑๕.ไอร์แลนด์	๑๙	๒๓
๑๖.ลักเซมเบิร์ก	๓	๒๒

๑๗.สหราชอาณาจักร	๓๕	๑๙
๑๘.นอร์เวย์	๒๐	๑๘
๑๙.ไต้หวัน	๑๓	๑๔
๒๐.ออสเตรเลีย	๑๗	๑๔

ที่มา: UNCTAD, World Investment Report ๒๐๑๔.

ภาคผนวกที่ ๓

หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องมารายงานให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะประกอบการพิจารณาศึกษาวิเคราะห์

กระทรวงอุตสาหกรรม

๑. นายจักรมณต์ ผาสุกวนิช	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
๒. นางอรุณกา สืบบุญเรือง	ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

๑. นางศิริพร นุรักษ์	ผู้อำนวยการระดับสูง

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

๑. นายอุดม วงศ์วิวัฒน์ไชย	ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

กระทรวงพาณิชย์

๑. นางอภิรดี ตันตราภรณ์	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
๒. นายวุฒิชัย ดวงรัตน์	รองปลัดกระทรวงพาณิชย์
๓. นายไพจิตร วิบูลย์ธนสาร	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
๔. นายมาตยวงศ์ อมาตยกุล	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
๕. นางสาวภัทรมน กนิษฐานนท์	ผู้อำนวยการ

ฝ่ายพาณิชย์ สถานเอกอัครราชทูตราชอาณาจักรกัมพูชา

๑. นางจිරนนท์ วงษ์มงคล	อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายการพาณิชย์)

กระทรวงการต่างประเทศ

๑. นางรัตติกุล จันทร์สุริยา	รองอธิบดีกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
๒. นางศิรินทรา จันทพันธ์	ผู้อำนวยการกองสนทศเศรษฐกิจ
๓. นางสาวมีนา กลการวิทย์	นักการทูตปฏิบัติการ

กระทรวงการคลัง/สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

๑. นางสาวบัณฑิตโฉม แก้วสะอาด	ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจการคลัง
๒. นายเวทวงศ์ พ่วงทรัพย์	เศรษฐกรเชี่ยวชาญ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

๑. นายณัฐ ลุมพิกานนท์	ผู้อำนวยการฝ่ายนโยบาย/การกำกับแลกเปลี่ยนเงิน
๒. นายรณรง ไทยเจริญ	ผู้อำนวยการฝ่ายนโยบายเศรษฐกิจการเงิน
๓. นายวรชัย เจริญทองคำ	ผู้อำนวยการส่วนวิเคราะห์การแลกเปลี่ยนเงิน
๔. นางสาวภาคินี กิจอุดมสิน	ผู้วิเคราะห์และติดตาม

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

๑. นายสุธัญ ประเสริฐสรรพ	รักษาการกรรมการผู้จัดการ

๒. นางเศรษฐสุตา ตูลยธัญญ์	ผู้อำนวยการฝ่ายโครงการระหว่างประเทศ
๓. นายเมธี สวอยจรรยา	ผู้จัดการส่วนวิจัยธุรกิจ ๑
สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย	
๑. นางสาวเสาวรัจ รัตนคำฟู	นักวิชาการอาวุโส
๒. นายศรিতร์ ชัยโรจน์	นักวิชาการ
๓. นายธีรโรจน์ จันทร์โชคพงศ์	นักวิจัย
๔. นายเรวัต ชันธพร	นักวิจัย

ภาคผนวกที่ ๔

บันทึกการประชุมของหน่วยงานของรัฐและของเอกชนต่างๆ และการประชุม/ระดมสมองระหว่างภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในกระบวนการพิจารณาศึกษาวิเคราะห์

๑. สรุปผลการประชุมเรื่องนโยบายและยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ เพื่อเสนอต่อพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี. ประชุม ณ สำนักงานใหญ่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ถนนวิภาวดีรังสิต. วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๗.

ภาคผนวกที่ ๕

รายละเอียดการพิจารณาศึกษาที่นำไปสู่ข้อสรุปผลการศึกษาวิเคราะห์ในหัวข้อ ๔

๑. หลักการและเหตุผล

สำหรับประเทศไทยนั้น การพัฒนาเป็น trading nation เริ่มขยายตัวในทศวรรษที่ ๒๕๓๐ โดยอาศัยการสนับสนุนจากยุทธศาสตร์การส่งเสริมการส่งออกและการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่มีมาอย่างต่อเนื่องก่อนหน้านี้เป็นหลัก ระดับการลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศเริ่มขยายตัวในช่วงปลายทศวรรษเดียวกัน แต่ได้มีอัตราเร่งในทศวรรษที่ ๒๕๕๐ ในปัจจุบัน ทั้งสองส่วนพัฒนามาถึงจุดเปลี่ยนผ่านที่สำคัญที่ต้องมีการปรับโครงสร้างขนานใหญ่ เนื่องจากการขยายตัวของการส่งออกของไทยโดยรวมชะงักงันมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ โดยมูลเหตุหลักประการหนึ่งมาจากความสามารถในการแข่งขันที่ลดลง ซึ่งสืบเนื่องมาจากต้นทุนการผลิตทางด้านค่าจ้างและวัตถุดิบอื่นๆ และราคาสินค้าส่งออกของไทย ที่สูงขึ้น โดยเปรียบเทียบกับคู่แข่ง และก่ายำยฐานการผลิตบางส่วนของนักลงทุนจากต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกัน ในขณะเดียวกัน ผู้ประกอบการของไทย โดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งได้เผชิญปัญหาเดียวกันกับนักลงทุนจากต่างประเทศดังกล่าวข้างต้นและแนวโน้มการขาดแคลนแรงงานในอนาคตที่จะมาจากการเปลี่ยนเป็นสังคมผู้สูงอายุ/ขาดแคลนประชากรในวัยทำงานของไทย ไม่มีทางเลือกในการดิ้นรนเพื่อรักษาระดับประสิทธิภาพทางการผลิต ความสามารถในการแข่งขัน และความอยู่รอดทางธุรกิจ นอกไปจากการริเริ่ม/ขยายการลงทุนในต่างประเทศ อย่างน้อยเฉพาะในส่วนของห่วงโซ่คุณค่าส่วนใดส่วนหนึ่งที่จะช่วยรักษาระดับประสิทธิภาพทางการผลิต/ความสามารถในการแข่งขันได้

การดำเนินการดังกล่าวได้มีวิสาหกิจขนาดใหญ่ของไทยกระทำการไปล่วงหน้าบ้างแล้วในสองทศวรรษที่ผ่านมา หากว่าการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของไทยโดยวิสาหกิจขนาดใหญ่มีทั้งที่ประสบความสำเร็จและล้มเหลว และส่วนใหญ่เป็นไปเพื่อเข้าถึงตลาด ทรัพยากร และรักษาระดับประสิทธิภาพทางการผลิต ส่วนการยกระดับความสามารถในการแข่งขันผ่านการเข้าถึงสินทรัพย์เชิงยุทธศาสตร์ใหม่ ๆ เทคโนโลยี และนวัตกรรมนั้นถือว่ายังจำกัดอยู่มาก ในขณะเดียวกัน หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ ได้เริ่มเห็นความสำคัญของทางด้านนี้นับแต่มีการดำเนินการผลักดันของภาครัฐที่มีการเจรจาในรอบของการเจรจาองค์การการค้าโลก (WTO) ระดับรัฐมนตรีครั้งแรกในปี ๒๕๓๙ และในทศวรรษที่ ๒๕๔๐ และมีการจัดองค์กร/ส่วนงาน กลไก และระบบการส่งเสริมเพิ่มหลายๆด้านอย่างต่อเนื่องกันมาในทศวรรษที่ ๒๕๕๐ โดยมุ่งหวังที่จะใช้การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศเป็นกลไกในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน รายได้ และบทบาทของประเทศไทยในเวทีโลก หากว่าองค์กร/ส่วนงาน กลไก และระบบดังกล่าวยังไม่เป็นที่ทราบและเข้าถึงโดยผู้ประกอบการส่วนใหญ่ โดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม อีกทั้งยังไม่เพียงพอที่จะสนองตอบต่อความต้องการทั้งหมดของกลุ่มผู้ประกอบการ ซึ่งมีที่มาของปัญหาและแรงจูงใจที่ผลักดันให้เกิดความต้องการในการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศอันซับซ้อนและต่างกันไป ตามความหลากหลายของสาขาอุตสาหกรรมและสถานะในห่วงโซ่คุณค่าของการผลิตสินค้าและบริการ จึงทำให้ประเทศไทยและผู้ประกอบการของไทยไม่เพียงแต่ต้องแข่งขันทางการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศกับประเทศเกิดใหม่อื่นๆ ที่ประสบความสำเร็จในการขยายการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศอย่างมากจนเป็นกระแสใหม่ของการลงทุนระหว่างประเทศที่เห็นได้ชัดในทศวรรษนี้

ทั้งนี้ การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศนับเป็นส่วนสำคัญของการเป็นชาติการค้า (trading nation) เนื่องจากสนับสนุนความยั่งยืนทางการค้าในระดับโลกของประเทศ โดยมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมเศรษฐกิจการค้าของประเทศใน ๔ ด้านหลัก คือ

(๑) ส่งเสริมการเสาะหาและทำให้เข้าถึงตลาด (market seeking) โดยตรง โดยมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับลูกค้า โดยเฉพาะในประเทศลูกค้าและประเทศคู่ค้าที่สามอื่นๆที่มีการกีดกันการส่งออกจากประเทศผู้ผลิตในรูปแบบที่เป็นภาษีและมีใช้ภาษีต่างๆ)

(๒) ส่งเสริมการเข้าถึงทรัพยากรต่าง ๆ (resource seeking) ที่เริ่มขาดแคลนและ/หรือหาไม่ได้ในประเทศผู้ผลิต ทั้งในเชิงปริมาณและในเชิงคุณภาพ

(๓) ส่งเสริมการรักษาระดับ ประสิทธิภาพการผลิต (efficiency seeking) และยกระดับความสามารถในการแข่งขันทางการค้าในระดับโลกของประเทศ จากการเข้าถึงปัจจัยการผลิต ทั้งแรงงาน ที่ดิน ทุน ฯลฯ ที่มีราคา (ต้นทุน) ถูกลงโดยเปรียบเทียบ (โดยส่วนหนึ่งคาบเกี่ยวกับข้อ ๒)

(๔) ส่งเสริมการเข้าถึงสินทรัพย์เชิงยุทธศาสตร์ (strategic-assets seeking) ใหม่ ๆ ซึ่งรวมถึง ความรู้/เทคโนโลยี นวัตกรรม แปรนด และเครือข่ายเทคโนโลยี/การตลาดใหม่ๆ ที่จะช่วยสร้าง/เพิ่มคุณค่าผลิตภัณฑ์และความสามารถทางการผลิต/ทางการค้าใหม่ๆ อันจะส่งเสริมความสามารถในการแข่งขัน ทั้งในตลาดเฉพาะที่เป็นตลาดบน (premium) และโดยรวม

อย่างไรก็ตาม จุดที่น่าสนใจในปัจจุบันก็คือ ไม่ใช่เพียงประเทศที่พัฒนาแล้ว แต่ประเทศ/เศรษฐกิจเกิดใหม่ที่สามารถยกระดับรายได้ขึ้นอย่างต่อเนื่อง เช่น จีน ฮองกง เกาหลีใต้ สิงคโปร์ ไต้หวัน และมาเลเซีย ต่างใช้การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศในการส่งเสริมเศรษฐกิจการค้าของประเทศตนใน ๔ ด้านข้างต้นอย่างแข็งขัน โดยในระยะหลังได้มีการยกระดับให้เข้าถึงสินทรัพย์เชิงยุทธศาสตร์/เทคโนโลยี/นวัตกรรม ผ่านการควบรวมกิจการและ/หรือการเข้าร่วมลงทุนในบางส่วน/บางด้านของกิจการในประเทศที่พัฒนาแล้ว เพื่อนำมาใช้ในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ๓ ดังจะเห็นได้จากการขยายตัวของการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของประเทศในเอเชียตะวันออกและตะวันออกเฉียงใต้และประเทศกำลังพัฒนาโดยรวมที่เพิ่มขึ้นมาอย่างรวดเร็ว จนในปัจจุบันการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของประเทศกำลังพัฒนาโดยรวม อยู่ในระดับที่สูงกว่าของสหภาพยุโรปและของอเมริกาเหนือ หรือมีส่วนถึงประมาณร้อยละ ๓๒ ของการลงทุนในต่างประเทศทั้งหมดในโลกในปี ค.ศ. ๒๐๑๓ (ดังตารางที่ ๑ ข้างบน)

และจากรายงานของ UNCTAD (๒๐๑๔) ข้างต้น หัวใจสำคัญของการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ ที่ขยายตัวขึ้นมาควบคู่กับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (inward foreign direct investment) ของประเทศกำลังพัฒนา อยู่ที่กลุ่มประเทศในเอเชียตะวันออกและตะวันออกเฉียงใต้ (มีประเทศที่พัฒนาแล้วคือญี่ปุ่นรวมอยู่ด้วย) ซึ่งมีการขยายตัวของการลงทุนในต่างประเทศขึ้นมามากกว่าอียู ในปี ค.ศ. ๒๐๑๒ และ ๒๐๑๓ ทั้งนี้ จีน ฮองกง เกาหลีใต้ สิงคโปร์ และไต้หวัน ล้วนอยู่ในกลุ่มระบบเศรษฐกิจ ๒๐ อันดับแรกของโลกที่มีการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศสูงสุด (ดังตารางที่ ๒ ข้างบน) แม้ว่าระบบเศรษฐกิจเหล่านี้จะเป็นแหล่งรองรับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในระดับสูงในเช่นกัน

กรณีของจีน ฮองกง และสิงคโปร์นั้นเป็นตัวอย่างของเศรษฐกิจเกิดใหม่ที่พัฒนาสู่ trading nation อย่างแข็งขันและรวดเร็ว และเป็นตัวสะท้อนถึงระบบการค้าโลกในปัจจุบันที่มีพัฒนาการต่าง ๆ คือ

- เป็นระบบการค้าที่การค้าแยกไม่ออกจากการลงทุน (trade-investment-services nexus) โดยถือว่าการค้าและการลงทุนเป็นคนละด้านของเหรียญไม่ใช่ทางเลือกเพื่อทดแทนกันและกัน
- กว่าร้อยละ ๘๐ ของการค้าโลกอยู่ภายใต้การดำเนินการของบริษัทข้ามชาติ (transnational companies: TNCs) ซึ่งดำเนินทั้งการค้าและการลงทุนทั่วโลก
- ภายใต้ระบบนี้ ผู้ประกอบการ ทั้งขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ ต้องพยายามทำการเข้าสู่ตลาดระหว่างประเทศ (internationalisation) ตามลักษณะห่วงโซ่การผลิตที่ตนอยู่และ/หรือยกระดับขึ้นไป โดย

ไม่สามารถเจาะจงได้ว่าจะมีการส่งออกไปยังคู่ค้าประเทศใดประเทศหนึ่ง แล้วมีการลงทุนในอีกประเทศหนึ่งโดยแบ่งแยกกันอย่างเด็ดขาด แต่อาจทำทั้งการค้าและการลงทุนในทุกๆประเทศคู่ค้านั้น อีกทั้งอาจมีการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการลงทุนฯ ข้างต้นหลายๆด้าน (เข้าถึงตลาดรักษาประสิทธิภาพการผลิต หรือด้านอื่น ๆ) พร้อมๆกัน โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างรายได้ ความเติบโตและความมั่งคั่งขึ้นเรื่อยๆโดยไม่ชะงักงัน มากกว่ามุ่งผลิตเพื่อส่งออกเพียงอย่างเดียว

ที่สำคัญที่สุดคือ การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศจากระบบเศรษฐกิจเหล่านี้ รวมถึงประเทศที่เร่งเพิ่มการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศตามมาในภายหลัง เช่น เกาหลีใต้ ไต้หวัน และมาเลเซีย ซึ่งเป็นคู่แข่งในการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย ล้วนไม่ได้เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ แต่เป็นผลของนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการต่างๆที่ภาครัฐของประเทศต่างๆได้มีส่วนในการกำหนดและผลักดัน ตัวอย่างเช่น

- การใช้รัฐวิสาหกิจ/บริษัทข้ามชาติของรัฐ (state-owned transnational company) เป็นผู้นำในการออกไปลงทุน

- การร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (public-private partnership) ในต่างประเทศ และการสร้างคลัสเตอร์สนับสนุนซึ่งกันและกันของกลุ่มบริษัทเอกชนที่ออกไปลงทุน

- การร่วมมือกันระหว่างรัฐบาล (government to government: G to G) ในการกำหนดมาตรการจูงใจและการอำนวยความสะดวก/แก้ปัญหา (provisions of investment incentives and facilitation services) สำหรับการออกไปลงทุนในต่างประเทศ

- การสนับสนุนทางภาษีและเงินทุน

ทั้งนี้ ในกรณีของไทย นอกจากการให้ข้อมูลและสำรวจคู่ทางการลงทุนอย่างจำกัด การอบรมพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการในบางส่วน และการอำนวยความสะดวกทางการลงทุนในบางเรื่องแล้ว ไม่ได้มีการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ ตลอดจนมาตรการในการสนับสนุนและแก้ไขปัญหาในการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น อย่างจริงจัง หนักแน่น และต่อเนื่อง การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของไทยจึงเกิดขึ้นช้า และแม้จะมีมูลค่าอยู่ในลำดับสามในประเทศอาเซียนรองจากสิงคโปร์และมาเลเซีย แต่ก็ถือว่าตามหลังประเทศ/เศรษฐกิจเกิดใหม่ที่สามารถยกระดับรายได้ขึ้นอย่างต่อเนื่องค่อนข้างมาก และเป็นช่องว่างที่กว้าง (ดังแผนภาพที่ ๑ ข้างบน) จนอาจเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้การสร้างรายได้ ความเติบโต และความมั่งคั่งของเศรษฐกิจไทยชะงักงันได้

ด้วยเหตุนี้ ประเด็นการปฏิรูปนโยบาย/ยุทธศาสตร์ ระบบ องค์กร/กลไก และกฎระเบียบ/กฎหมายในการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศจึงควรถูกหยิบยกขึ้นมาเพื่อพิจารณา/วิเคราะห์ทำความเข้าใจ และเสนอแนวทางการปฏิรูปเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไป

๒. ประเด็นปัญหา

ปัญหาการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของไทยที่ยังตามหลังและมีช่องว่างทางการแข่งขันห่างจากประเทศอื่นๆข้างต้นค่อนข้างมาก สามารถแจกแจงเป็นประเด็นปัญหาย่อยๆเพื่อวิเคราะห์ทำความเข้าใจ และนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการเสนอแนวทางการปฏิรูปเพื่อแก้ไขปัญหาได้ดังนี้

(๑) การขาดแนวนโยบายแห่งชาติ/นโยบาย/ยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศที่แข่งขัน/ต่อเนื่อง

ที่ผ่านมา ได้มีความพยายามในการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศมาบ้าง แต่เป็นไปอย่างประปราย ไม่แข่งขัน และไม่ต่อเนื่อง ทั้งนี้ ยังไม่เคยมีการกำหนดให้การลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศเป็นแนวนโยบายแห่งชาติและสนับสนุน

อย่างจริงจัง ปัญหานี้เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด เพราะทำให้ภาคส่วนต่างๆของไทย ทั้งภาครัฐและเอกชนในวงกว้าง ยังขาดความตระหนักในความสำคัญของการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศที่มีต่อการสร้างรายได้ ความมั่งคั่ง และการเติบโตอย่างยั่งยืนของเศรษฐกิจไทย จึงขาดความร่วมมือกันอย่างแข็งขันและเป็นเอกภาพเพื่อใช้ประโยชน์จากการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ

(๒) การขาดระบบ/กลไกในการจูงใจ/สนับสนุนการลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศ ทางด้านต่างๆอย่างครบครันและเพียงพอ

ปัญหานี้ประกอบด้วย

๒.๑ ฐานข้อมูล/ความรู้และการให้คำปรึกษาในเชิงลึกที่จำเป็นต่อการสร้างสมรรถนะ (capacity building) ของนักลงทุนเพื่อไปลงทุนในต่างประเทศ ยังไม่สมบูรณ์เพียงพอและจำเป็นต้องปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

แม้ว่าภาครัฐมีองค์กรและกลไกหลายส่วนที่สนับสนุนทางด้านฐานข้อมูลและการให้การอบรม ความรู้ และคำปรึกษาในเชิงลึกเกี่ยวกับการลงทุนในต่างประเทศแก่ผู้ประกอบการต่างๆอยู่แล้ว โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับประเทศที่กำหนดไว้เป็นเป้าหมายการลงทุน อีกทั้งมีการให้บริการคำปรึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญรายประเทศ แต่ปัญหาที่พบก็คือ ข้อมูลและความรู้เชิงลึกที่สำคัญ ที่นักลงทุนต้องการ ในหลายๆด้านยังไม่สมบูรณ์เพียงพอและอาจไม่ทันสมัย โดยเฉพาะข้อมูลทางด้านตลาดและลู่ทางการลงทุน รายสาขาอุตสาหกรรม และกฎหมายทางด้านภาษี/กฎระเบียบต่างๆ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอและอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ฐานข้อมูลและการให้การอบรม ความรู้ และคำปรึกษาในเชิงลึกเกี่ยวกับประเทศใหม่ๆที่กำลังเป็นที่น่าสนใจของนักลงทุนนอกเหนือจากกลุ่มประเทศเป้าหมาย อาจมีไม่สมบูรณ์เพียงพอ และล่าช้าต่อการตอบสนองความต้องการของนักลงทุน อีกทั้งยังไม่มีมีการขยายเครือข่ายและใช้ประโยชน์จากข้อมูล/ความรู้/การให้คำปรึกษาของหน่วยงานอื่น เช่น องค์กรทางธุรกิจ สถาบันการศึกษา และหน่วยงานวิจัยอื่นๆ (ที่อาจใช้งบประมาณของตนเองแต่สามารถร่วมกันทำกิจกรรมได้) มากนัก

๒.๒ การขาดกฎระเบียบ กลไก และระบบจูงใจ/สนับสนุนทางด้านการเงิน/การคลังและการสนับสนุนโดยตรงของภาครัฐในด้านที่สำคัญ

แม้ว่าที่ผ่านมาภาครัฐของไทยได้ออกมาตรการทางการเงินและการคลังต่าง ๆ บางส่วนเพื่อจูงใจและสนับสนุนให้การลงทุนในต่างประเทศของไทยขยายตัวมากขึ้น มาตรการทางการเงินและการคลังดังกล่าวยังไม่เพียงพอที่จะส่งผลกระทบได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะหากเทียบกับมาตรการทางการเงิน/การคลังและการสนับสนุนโดยตรงของภาครัฐในด้านที่สำคัญของประเทศเกิดใหม่ที่ประสบความสำเร็จในการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น

๒.๓ ระบบความร่วมมือระหว่างเครือข่าย/องค์กรของภาครัฐและภาคเอกชนและของกลุ่มอุตสาหกรรม (industrial clusters) ต่างๆในการส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศของไทยยังมีน้อยและไม่เข้มแข็ง

แม้มีความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนของไทยในด้านการค้าและการลงทุน โดยเฉพาะการให้ข้อมูลมาพอสมควร แต่กิจกรรมความร่วมมือกันในการออกไปสำรวจลู่ทางการลงทุนในต่างประเทศและจับคู่ทางธุรกิจกับต่างประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่ดำเนินผ่านศูนย์ต่างๆของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ยังมีน้อยและไม่เข้มแข็งนัก อีกทั้งมีการดำเนินการกระจายกระจายในหน่วยงานอื่นๆ ทั้งนี้ หน่วยงานภาครัฐต่างๆของไทยยังไม่มีบูรณาการในความร่วมมือและประสานงานกันในการเจรจาข้อตกลงกับหน่วยงานต่างๆของประเทศเป้าหมายและ/หรือองค์กรระหว่างประเทศอื่น ๆ อีก

ทั้งนี้มักไม่มีภาคเอกชนที่อาจมีส่วนได้ส่วนเสียหรือมีการลงทุนอยู่แล้วในประเทศเป้าหมาย ซึ่งอาจมีประโยชน์ในการช่วยสร้างเครือข่ายและสนับสนุนผู้ประกอบการรายอื่นๆ เข้ามามีส่วนร่วม จึงทำให้การดำเนินการต่างๆ เป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิผล/ไม่สอดคล้องและเป็นประโยชน์ต่อภาคเอกชนในส่วนรวมนัก

นอกจากนั้น ในกลุ่มภาคเอกชนของไทยที่ไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศมักต่างคนต่างไป ไม่มีการสร้างเครือข่ายที่เกื้อกูลสนับสนุนซึ่งกันและกัน ซึ่งต่างไปจากกรณีของประเทศที่ประสบความสำเร็จในการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ เช่น ญี่ปุ่น สิงคโปร์ และมาเลเซีย ที่มีความร่วมมือกันอย่างดีระหว่างภาครัฐและเอกชนในวงกว้างในการดำเนินกิจกรรมการเจรจา การลงทุน และกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งกลุ่มนักลงทุนยังร่วมมือกันดำเนินการไปลงทุนในต่างประเทศในลักษณะของเครือข่าย/คลัสเตอร์ของกลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งมีความหลากหลายและสามารถสนับสนุนซึ่งกันและกันในวงกว้างได้

(๓) องค์กร กลไก และระบบส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศของไทยทางด้านความตกลง (agreements) และการอำนวยความสะดวก (facilitations) และการแก้ปัญหาให้นักลงทุนของไทยในเชิงกฎหมาย ๓ ประเทศปลายทาง ยังไม่สมบูรณ์เพียงพอ และยังไม่สามารถเข้าถึงได้โดยผู้ประกอบการส่วนใหญ่

เช่นเดียวกันกับการสนับสนุนข้างต้น ภาครัฐได้มีการสนับสนุนนักลงทุนไทยในต่างประเทศผ่านการจัดทำข้อตกลงและการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุนโดยหน่วยงานภาครัฐในบางส่วนมาอย่างต่อเนื่อง หากว่ายังไม่สมบูรณ์เพียงพอกับความต้องการของนักลงทุน และยังไม่สามารถเข้าถึงได้โดยผู้ประกอบการส่วนใหญ่โดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม นอกจากนี้ ปัญหาทางด้านนี้อาจซับซ้อน เพราะความต้องการการสนับสนุนทางด้านนี้มีหลากหลาย และขึ้นอยู่กับอำนาจของหน่วยงานต่างกระทรวง/กรมจำนวนมาก จึงทำให้ไม่มีศูนย์กลางในการจัดการ โดยเฉพาะการจัดการกับปัญหาและความต้องการที่อาจมีขึ้นอีกในอนาคต

(๔) องค์กรและกลไกในการประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับความสำคัญและนโยบาย/มาตรการในการส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศ ยังทำงานได้อย่างไม่มีประสิทธิผล/ไม่ครอบคลุมในวงกว้าง

ปัญหาประการสุดท้าย ได้แก่ ปัญหาที่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมทางด้านนี้ยังไม่สามารถทำการประชาสัมพันธ์จนถึงระดับที่จะทำให้ผู้ประกอบการในวงกว้าง ได้ทราบถึงความสำคัญของการลงทุนในต่างประเทศ ดังนั้น การประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูล/ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับความสำคัญและนโยบาย/มาตรการในการส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศที่มีอยู่แก่ภาคธุรกิจในวงกว้าง เพื่อให้ผู้ประกอบการได้ตระหนักถึงความสำคัญของการลงทุนในต่างประเทศ ใช้โอกาสและผลประโยชน์ที่จะได้รับจากนโยบาย/มาตรการในการส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศที่มีอยู่ และร่วมมือกันผลักดันนโยบายการส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศ เป็นเรื่องที่จะต้องทำให้เกิดประสิทธิผล

๓. แนวทางการปฏิรูปการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของไทย

แนวทางต่าง ๆ ของการปฏิรูปการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของไทย ควรมีการจัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง เนื่องจากแนวทางการปฏิรูป/แก้ปัญหาในประเด็นสำคัญหลัก ๆ สามารถส่งผลกระทบต่อแนวทางการปฏิรูป/แก้ปัญหาในประเด็นสำคัญรองๆ ลงไปได้ ดังรายละเอียดในแผนภาพที่ ๒ ข้างบน และสามารถแจกแจงเป็นประเด็นข้อเสนอการปฏิรูปในแต่ละประเด็นดังข้างล่าง

ทั้งนี้ เป้าหมายหลักของแนวทางการปฏิรูปทั้งหมด คือ การทำให้การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศเป็นกลไกในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน รายได้ และความเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน และเพิ่มบทบาทของประเทศไทยในเวทีโลกได้จริงในทางปฏิบัติ และแนวทางการปฏิรูปควร

เป็นการอุดช่องว่างความต้องการ คือ เป็นสิ่งที่ภาคส่วนต่างๆ ต้องการ แต่องค์กร/กลไก/ระบบที่ทำดำเนินการอยู่ยังไม่สามารถสนองตอบได้อย่างสมบูรณ์ และอุดช่องว่างการแข่งขันด้านสมรรถนะและบูรณาการในการส่งเสริม ที่ยังห่างจากของประเทศอื่นๆ ที่ประสบความสำเร็จในการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศด้วย โดยแนวทางการปฏิรูปทั้งหมดเป็นดังนี้

(๑) การกำหนดให้นโยบาย/ยุทธศาสตร์การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศเป็นแนวนโยบายแห่งชาติ มีการจัดตั้งคณะกรรมการเฉพาะขึ้นมาเพื่อกำกับดูแลอย่างต่อเนื่อง และมีการเจรจาต่อรองระดับรัฐบาลต่อรัฐบาลในเรื่องการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศที่สำคัญๆ

แนวทางนี้มีลำดับความสำคัญมากที่สุด และเป็นหัวใจที่จะกำหนดและส่งเสริมแนวทางอื่นๆ ในขั้นถัดไป ทั้งนี้ การกำหนดให้การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศเป็นแนวนโยบายแห่งชาติและมีการสนับสนุนอย่างจริงจัง แข็งขัน และต่อเนื่อง จะทำให้ภาคส่วนต่างๆ ของไทย ทั้งภาครัฐและเอกชนในวงกว้างได้ตระหนักถึงความสำคัญของการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศที่มีต่อการสร้างรายได้ ความมั่นคง และการเติบโตอย่างยั่งยืนของเศรษฐกิจไทย และนำไปสู่การร่วมมือกันอย่างแข็งขันและเป็นเอกภาพเพื่อใช้ประโยชน์จากการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ

ด้วยเหตุนี้ จึงมีความจำเป็นจะต้องให้คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศเป็นองค์กรถาวรที่มีการดำเนินการต่อเนื่อง โดยมีรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีที่ดูแลด้านเศรษฐกิจเป็นประธาน มีส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สมาคมธุรกิจ และผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการขึ้นมาทำหน้าที่กำกับดูแลและผลักดันนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการต่างๆ ซึ่งมีความหลากหลาย มีรายละเอียดมาก และเปลี่ยนแปลง/ต้องการการแก้ไขปัญหายุ่งยากตลอดเวลา อีกทั้งมีหน่วยงานของรัฐต่างกระทรวง/กรมที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก จึงควรที่จะมีหน่วยงานที่เป็นศูนย์กลางของการกำกับดูแลและประสานงานทั้งหมดอย่างต่อเนื่อง เพื่อทำหน้าที่ปรับปรุง/ขยายระบบ/กลไกในการจูงใจ/สนับสนุนการลงทุนในต่างประเทศ ปรับปรุง/ขยายระบบ/กลไกในการจัดทำข้อตกลง/อำนวยความสะดวก/แก้ไขปัญหาในประเทศปลายทาง ตลอดจนการประชาสัมพันธ์/เผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมลงทุนของไทยในต่างประเทศอย่างเข้มข้น (ดังจะกล่าวต่อไปข้างล่าง) โดยสั่งการผ่านกองส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนั้น รัฐบาลจำเป็นต้องเป็นผู้นำในการดำเนินการเจรจาทำข้อตกลงต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองการลงทุน สร้างมาตรการอำนวยความสะดวกต่างๆ และการแก้ไขปัญหาเชิงนโยบายและกฎเกณฑ์ ประเทศปลายทาง เนื่องจากการเจรจาในระดับหน่วยงานของรัฐระหว่างประเทศมักปราศจากอำนาจการดำเนินการที่แท้จริง และมักขาดความมุ่งมั่นจริงจังในการแก้ไขปัญหา อีกทั้งข้อตกลงต่าง ๆ มักเกี่ยวพันหน่วยงานของรัฐต่างกระทรวง/กรม การเจรจาระหว่างรัฐบาลต่อรัฐบาลในข้อตกลงเชิงนโยบายและกฎเกณฑ์ที่สำคัญจึงเป็นสิ่งจำเป็น

(๒) การปรับปรุง/ขยายระบบ/กลไกในการจูงใจ/สนับสนุนการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศแต่ละด้านอย่างครบครันและเพียงพอ

๒.๑ การเพิ่มงบประมาณและการใช้เครือข่ายในการพัฒนาฐานข้อมูลและการให้ความรู้/การอบรม/คำปรึกษาในเชิงลึกที่เกี่ยวกับการลงทุนในต่างประเทศ และการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความสมบูรณ์ เพียงพอกับความต้องการ และทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

แนวทางในการแก้ไขปัญหาทางด้านนี้ ได้แก่ การขยายกิจกรรมขององค์กรที่ทำหน้าที่ทางด้านนี้อยู่แล้ว คือ TOI และศูนย์พัฒนาการลงทุนไทยในต่างประเทศ (Thai Overseas Investment Support Center : TOISC) ของ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ในการสร้างข้อมูล/คู่มือการ

ลงทุน การศึกษาเชิงลึก การจัดสัมมนา การสำรวจกลุ่มทาง/การพบปะเพื่อลงทุน การจับคู่ทางธุรกิจ และการอบรมนักลงทุนในเชิงลึก แล้วเผยแพร่และดำเนินกิจกรรมผ่านทั้งสองศูนย์อย่างเข้มข้นในเชิงปริมาณ และผ่านศูนย์ประสานงานเดียวแบบเบ็ดเสร็จ (One Start One Stop Service : OSOS) ในเชิงกว้าง หากว่ากิจกรรมข้างต้นทั้งหมดที่ขยายเพิ่มเติม นอกจากจะเป็นการขยายให้สมบูรณ์และปรับปรุงให้ทันสมัย เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญภายในสาขาอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ (ที่ไทยมีความเข้มแข็ง) และประเทศที่เป็นเป้าหมายแล้ว ส่วนหนึ่งควรเป็นการสร้างฐานข้อมูล ความรู้ และโอกาสการจับคู่ทางธุรกิจในประเทศใหม่ๆ และอุตสาหกรรมใหม่ๆ ที่มีศักยภาพด้วยและกำลังเป็นที่น่าสนใจของนักลงทุนด้วย (ทราบได้โดยการสำรวจ โอกาสและความต้องการใหม่ ๆ อยู่เสมอ เพื่อว่าจักได้ตอบสนองความต้องการของนักลงทุนโดยไม่ล่าช้า และทันการณ์

แน่นอนว่าการเผยแพร่และดำเนินกิจกรรมผ่าน OSOS ซึ่งถึงการดำเนินงานร่วมกันของเครือข่าย หน่วยงานทั้งของ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และหน่วยงานราชการอื่น ๆ ดังนั้น มีความจำเป็นต้องเพิ่มงบประมาณสำหรับกิจกรรมเหล่านี้ รวมทั้งสำหรับการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ทำงานที่เฉพาะเจาะจงและเข้มข้นขึ้นในเชิงปริมาณนี้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากประเด็นของการลงทุนในต่างประเทศอาจเป็นประเด็นใหม่ที่ที่น่าสนใจของหน่วยงานวิจัย สถาบันการศึกษา และภาคธุรกิจต่างๆ การใช้เครือข่ายและรวมพลัง (synergy) เป็นคลัสเตอร์ (cluster) เพื่อพิงพางงบประมาณและกำลังคนร่วมกันกับองค์กรเหล่านี้ นับเป็นการประหยัดงบประมาณ รวมความรู้/สร้างสมรรถนะ (จากฝ่ายต่างๆ) ที่สมบูรณ์ และเกิดบูรณาการ/แรงขับเคลื่อนที่เข้มข้นขึ้น ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดได้แก่ การใช้งบประมาณจำนวนมากผ่านสภาวิจัยแห่งชาติเพื่อทำการศึกษาเชิงลึก (ซึ่งเกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูล การจัดสัมมนา การสำรวจโอกาสสู่ทางการลงทุน ฯลฯ) เกี่ยวกับการท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่หน่วยงานราชการ สถาบันการศึกษา และองค์กรเอกชนต่างๆสามารถเข้าร่วมขอ/ใช้งบประมาณได้ในวงกว้าง นอกจากนี้ คลัสเตอร์ดังกล่าวยังอาจรวมองค์กรภาครัฐและเอกชนจากต่างประเทศที่สนใจในเรื่องเดียวกันนี้ก็ได้

๒.๒ การปรับปรุงและขยายบทบาทขององค์กร กลไก ระบบ และกฎระเบียบในการจูงใจ/สนับสนุนทางการเงิน/การคลังและการสนับสนุนโดยตรงของภาครัฐในด้านที่สำคัญ

แนวทางการปฏิรูปขั้นต้นในด้านนี้ คือ การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรการทางภาษีและไม่ใช้ภาษีต่อยอดจากของเดิมที่ภาครัฐได้ส่งเสริมไว้แล้ว ซึ่งรวมถึงการยกเว้นภาษีเงินปันผลที่ส่งกลับเข้ามาในประเทศ การขยายการทำอนุสัญญาภาษีซ้อนกับประเทศอื่นๆนอกเหนือจากประเทศเป้าหมายและที่มีอยู่แล้ว และให้มีการขอคืนเงินภาษีภายใต้อนุสัญญาภาษีซ้อนในทางปฏิบัติโดยมีความซับซ้อนยุ่งยากน้อยลง และล่าสุดภาครัฐมีความกระตือรือร้นในการปรับปรุงมาตรการส่งเสริมการจัดตั้งสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ (International Headquarter: IHQ) และการตั้งบริษัทการค้าระหว่างประเทศ (International Trading Company: ITC) ในกรอบที่กว้างขึ้นกว่ากรอบการส่งเสริมการจัดตั้งสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค (Regional Operating Headquarters: ROH) และศูนย์กลางการจัดหาสินค้าเพื่อการผลิตระหว่างประเทศ (International Procurement Center : IPC) เดิม โดยครอบคลุมขนาดของบริษัท/กิจกรรมการดำเนินงานที่เล็กลง ลดความยุ่งยากซับซ้อน และให้สิทธิประโยชน์เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ การต่อยอดจากของเดิมที่ได้ทำมาแล้วนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถพิจารณาดำเนินการเมื่อมีสถานการณ์เปลี่ยนแปลงเพื่อให้ยังคงจูงใจนักลงทุนได้อย่างต่อเนื่อง แต่แนวทางที่สำคัญ คือ ควรเอื้อต่อผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมมากขึ้น และต้องไม่มีช่องว่าง/แข่งขันได้กับประเทศคู่แข่ง/ประเทศที่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุน

การลงทุนในต่างประเทศ ทั้งในแง่การงดเว้น/ลดหย่อนภาษีและความยุ่งยากซับซ้อนของการดำเนินการ โดยที่รัฐบาลไทยยังคงไว้ซึ่งรายได้ด้านต่างๆและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การลงทุนของชาติโดยรวม

อย่างไรก็ตาม ควรมีการเพิ่มเติมมาตรการจูงใจทางภาษีต่าง ๆ ที่หน่วยงานของรัฐ หลายหน่วยงานพยายามผลักดันอยู่ให้สำเร็จ ซึ่งรวมถึงการยกเว้นภาษีเงินได้จากการลงทุนโดยตรง ในต่างประเทศ การนำค่าใช้จ่ายในการศึกษา/สำรวจความเป็นไปได้และการลงทุนในระยะแรกมาคิด ลดหย่อนภาษี และการนำผลขาดทุนจากการลงทุนมาคิดลดหย่อนภาษี และส่วนที่สำคัญที่สุดคือมาตรการ จูงใจที่สนับสนุนการลงทุนเพื่อให้เข้าถึงเครือข่ายเทคโนโลยี/การตลาดใหม่ๆ และสินทรัพย์เชิงยุทธศาสตร์ ทางด้านความรู้/เทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยขยายกรอบให้กว้างกว่าการยกเว้นภาษีเงินได้ สำหรับรายได้ จากบริษัทในต่างประเทศที่มาจากผลตอบแทนจากการวิจัยและพัฒนา (R&D) และค่าสิทธิบัตร คือ อาจ ส่งเสริมให้มีการลดหย่อนภาษีจากการหักค่าใช้จ่าย/เงินลงทุนใน R&D และการออกแบบผลิตภัณฑ์/บรรจุ ภัณฑ์ที่เกิดจากสำนักงาน/หน่วยงานของบริษัทในต่างประเทศ ทั้งทำเองและ/หรือร่วมวิจัยกับองค์กรใน ต่างประเทศ โดยจำกัดสิทธิประโยชน์เฉพาะกรณีที่มีการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ในประเทศไทย ทั้งนี้ เป็นการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยี/นวัตกรรมของชาติโดยรวม และลดช่องว่างที่ห่าง จากประเทศที่ประสบความสำเร็จในการลงทุนในต่างประเทศเพื่อเข้าถึงเทคโนโลยี/นวัตกรรมใหม่ๆและ พัฒนาประเทศ/สร้างรายได้จากการตั้งบริษัท/สำนักงานวิจัยและพัฒนาในต่างประเทศ เช่น เกาหลี จีน สิงคโปร์ ไต้หวัน ฯลฯ อีกทั้งเป็นสัญลักษณ์ของความมุ่งมั่นในการสนับสนุนการลงทุนในต่างประเทศอย่าง สมบูรณ์

เช่นเดียวกัน แนวทางการสนับสนุนทางการเงินนั้น ในขั้นต้น ควรเป็นการต่อเติม สิ่งที่ภาครัฐทำอยู่ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นและพอเพียงที่จะสนองต่อความต้องการของนักลงทุนและทิศทาง ของการส่งเสริมการลงทุนของไทยในต่างประเทศ รวมถึง การให้นโยบายและการเพิ่มงบประมาณ ของรัฐบาลเพื่อขยายทุนของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยและธนาคารพัฒนา วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ที่จะใช้ในการขยายสินเชื่อเพื่อการลงทุนใน ต่างประเทศระยะยาวและบริการที่เกี่ยวข้องให้แก่กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอันเป็นเป้าหมาย และเพิ่มเงินทุนให้แก่บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมเพื่อใช้ในการขยายการประกันเงินกู้เพื่อ การลงทุนในต่างประเทศข้างต้น ซึ่งปัจจุบันมีโครงการค้ำประกันสินเชื่อจากหลายฝ่ายในลักษณะ Portfolio Guarantee Scheme (PGS) ระยะที่ ๕ สนับสนุนอยู่ โดยมีส่วนสำคัญของระบบการสนับสนุนสินเชื่อ ดังกล่าวมาธนาคารพาณิชย์ของไทยต่างๆ ที่จะต้องได้รับการสนับสนุนโดยมาตรการต่าง ๆ ให้ขยายสาขาไป แข่งขันให้บริการทางการเงินแบบครบวงจรแก่นักลงทุนไทย และนักลงทุนอื่น ๆ ในต่างประเทศมากขึ้น ตามแผนพัฒนาสถาบันการเงินที่จะทำให้ไทยเป็นศูนย์กลางทางการเงินในภูมิภาค นอกจากนี้ ธนาคาร เพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ควรได้รับการสนับสนุนให้เพิ่มการค้ำประกันความเสี่ยงจากการ ลงทุนให้นักลงทุน และขยายการให้สินเชื่อแก่ประเทศเป้าหมายในโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุนที่ทำอยู่ เพราะสิ่งเหล่านี้มีบทบาทใน การสนับสนุนการลงทุนของไทยในต่างประเทศด้วย

อย่างไรก็ตาม นอกจากมาตรการในการกู้ยืมและการค้ำประกันเงินกู้ในรูปแบบต่าง ๆ ข้างต้น ควรมีการเพิ่มเติมมาตรการทางการเงินต่างๆที่หน่วยงานของรัฐหลายหน่วยงานพยายามผลักดันอยู่ ให้สำเร็จ รวมถึงการจัดตั้งกองทุนให้เปล่าเพื่อการศึกษา/ทาง/ความเป็นไปได้ของการพัฒนาธุรกิจ/การ ลงทุนในต่างประเทศ และการสนับสนุนธุรกิจร่วมลงทุน (venture capital: VC) ให้ลงทุนในธุรกิจที่มี ศักยภาพ/ความเติบโตในต่างประเทศ (โดยอาจใช้ผลประโยชน์ทางภาษีข้างต้นสนับสนุน) ที่สำคัญคือ

การใช้ธุรกิจร่วมลงทุนของรัฐบาล ที่มุ่งสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอยู่แล้ว สนับสนุนการลงทุนในวิสาหกิจเหล่านั้นเพื่อลงทุนในต่างประเทศ ตลอดจนใช้รูปแบบหุ้นส่วนการร่วมลงทุนภาครัฐและภาคเอกชน (public-private partnership: PPP) รูปแบบอื่นๆหรือการสนับสนุนรัฐวิสาหกิจให้ร่วมลงทุนกับธุรกิจเอกชนในต่างประเทศ โดยเฉพาะในโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค นิคมอุตสาหกรรม และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุนอื่น ๆ ในประเทศเป้าหมาย ซึ่งนอกจากจะได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าแล้ว ยังสนับสนุนบทบาทประเทศไทยในประเทศเป้าหมาย และสนับสนุนการลงทุนของไทยในต่างประเทศโดยรวมด้วย ทั้งนี้ กองทุนแบบต่างๆข้างต้นคือเบื้องหลังความสำเร็จของการส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศของญี่ปุ่น เกาหลีใต้ สิงคโปร์ และมาเลเซีย ท้ายที่สุดมาตรการทั้งหมดนี้จะสะท้อนถึงความมุ่งมั่นในการสนับสนุนการลงทุนในต่างประเทศอย่างจริงจังของภาครัฐ

๒.๓ การปรับปรุงและขยายบทบาทของระบบ กลไก และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือระหว่างเครือข่ายและองค์กรของภาครัฐและเอกชนและของกลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรมต่าง ๆ ในการสนับสนุนการลงทุนในต่างประเทศ

ประเด็นสุดท้าย การปฏิรูปทางการลงทุนในต่างประเทศจะขาดเสียไม่ได้ซึ่งบูรณาการและความร่วมมือระหว่างเครือข่าย/องค์กรของภาครัฐและเอกชนทั้งหมด โดยเฉพาะความร่วมมือกันเองระหว่างกลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องโยงสนับสนุนซึ่งกันและกันในวงกว้าง ซึ่งทั้งหมดนี้อาจร่วมมือกันนับตั้งแต่การริเริ่มวางแผนเพื่อไปลงทุนในต่างประเทศ การสำรวจโอกาสและคู่ทางการลงทุน การเจรจากับหน่วยงานภาครัฐและการสร้างความสัมพันธ์กับนักลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายในประเทศเป้าหมายต่างๆ ตลอดจนการร่วมมือกันและสนับสนุนซึ่งกันและกันในลักษณะของคลัสเตอร์การลงทุนในประเทศเป้าหมาย (เช่นที่ญี่ปุ่นดำเนินการอยู่เป็นนิจ)

ดังนั้น ควรมีการจัดตั้งคณะทำงานของแต่ละอุตสาหกรรมโดยมีการบูรณาการระหว่างภาครัฐและเอกชน ที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการลงทุนของไทยในต่างประเทศ และมีการส่งเสริมการจัดตั้งคลัสเตอร์ของนักลงทุนไทยในประเทศเป้าหมายต่างๆ ซึ่งอาจมีหน่วยงานของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ/ธุรกิจร่วมทุนของรัฐเป็นส่วนหนึ่งของสถาบันสนับสนุนคลัสเตอร์เหล่านั้นด้วย และท้ายที่สุดควรมีการเสนอการจัดตั้งองค์กรที่ทำหน้าที่ดังเช่นองค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศของญี่ปุ่น (Japan External Trade Organization : JETRO) เพื่อทำหน้าที่ทั้งสนับสนุนการค้าและการลงทุนของไทยในต่างประเทศ ซึ่งองค์กรใหม่นี้อาจเป็นส่วนหนึ่งของสถาบันสนับสนุนการเป็นชาติการค้าของไทย แต่ควรมีหน้าที่สนับสนุนการลงทุนดังที่ JETRO มีด้วย รวมถึงการสนับสนุนทางการเงินโดยระบบการให้เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ เพื่อให้วิสาหกิจขยายกิจการไปยังต่างประเทศ ระบบการประกันสินเชื่อที่เกี่ยวกับการลงทุนในต่างประเทศ และระบบของเงินทุนเพื่อความร่วมมือทางการลงทุนต่างประเทศสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และการอบรมบุคลากร การจัดส่งผู้เชี่ยวชาญเพื่อจัดบริการให้คำปรึกษา และการจัดสัมมนาทางธุรกิจ ซึ่งหน้าที่ส่วนนี้ของไทยในปัจจุบันส่วนหนึ่งเป็นของ TOI และ TOISC ของ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน แต่ภายใต้โครงสร้างที่จัดตั้งขึ้นใหม่คลัสเตอร์ของกลุ่ม/องค์กรภาคเอกชนจะเป็นผู้ร่วมมือสนับสนุนในวงกว้างขึ้น

(๓) การปรับปรุงและขยายบทบาทขององค์กร กลไก ระบบ และกฎระเบียบในการส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศของไทยทางการเจรจาทำข้อตกลงต่างๆเพื่อคุ้มครองการลงทุน แก้ไขปัญหาและอำนวยความสะดวกต่างๆอย่างต่อเนื่อง

กิจกรรมทางด้านข้อตกลง การแก้ไขปัญหา และการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุนต่าง ๆ ข้างต้นมีรายละเอียดมากและเปลี่ยนแปลง/ต้องการการแก้ไขปัญหาอยู่ตลอดเวลา อีกทั้งมีหน่วยงานของรัฐต่างกระทรวง/กรมที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก รัฐบาลจึงควรเป็นศูนย์กลางของการกำกับดูแลและประสานงานทั้งหมดอย่างต่อเนื่อง โดยในแต่ละกรณีรัฐบาลอาจกำหนดหน่วยงานหลักบางหน่วยงานขึ้นมาดูแลแล้วสนับสนุนด้วยหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๓.๑ การเจรจาทำข้อตกลงต่างๆเพื่อคุ้มครองการลงทุนและแก้ไขปัญหาของการลงทุนของไทยในประเทศเป้าหมาย

เช่นเดียวกันกับการสนับสนุนการลงทุนในต่างประเทศทางการเงิน/การคลัง ข้างต้น หน่วยงานของรัฐต่าง ๆ ได้ดำเนินการในการสนับสนุนการลงทุนในต่างประเทศของไทย ผ่านความตกลงและการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งรวมถึงการเจรจาข้อตกลงเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนของไทยกับประเทศเป้าหมายและประเทศต่างๆ (รวมถึงคุ้มครองจากการกระทำของรัฐ) การเจรจาเปิดเสรีการลงทุนกับประเทศเป้าหมายในสาขาอุตสาหกรรมที่ไทยพร้อมและสนใจ การสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐต่อรัฐกับประเทศเป้าหมายเพื่อสร้างโอกาสในการลงทุนและลดข้อกีดกันทางการลงทุน ทั้งทางกฎหมาย/กฎระเบียบด้านการลงทุนและปัญหาอุปสรรคทางเทคนิค โดยในหลายกรณีเป็นความร่วมมือกันระหว่างหลายหน่วยงานของรัฐในการอำนวยความสะดวกและแก้ไขปัญหาแก่นักลงทุนไทยที่ไปลงทุนในต่างประเทศ

ในระดับนโยบาย/ยุทธศาสตร์ ยังมีความจำเป็นจะต้องมีการเจรจาทำอนุสัญญาภาษีซ้อนอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะกับประเทศที่เป็นเป้าหมายการลงทุนที่สำคัญที่ยังไม่ได้ทำอนุสัญญา และภายใต้ยุทธศาสตร์การใช้ AEC และ FTA เป็นศูนย์กลาง/ฐานของการขยายตัวทางเศรษฐกิจ/การค้า/การลงทุนไปสู่ระดับสากลที่ต้องมุ่งมั่นต่อไป มีความจำเป็นต้องอาศัยการเจรจา/แก้ไขในระดับ G to G อย่างแข็งขันต่อเนื่อง ในประเด็นการบังคับใช้ข้อตกลง ASEAN Comprehensive Investment Agreement (ACIA) รวมถึงการแก้ไขปัญหาการลงทุนที่สำคัญที่มาจากข้อตกลงต่างๆ และกฎเกณฑ์/กฎหมายการลงทุนอื่นๆในประเทศเป้าหมาย โดยเฉพาะกลุ่ม CLMV อินโดนีเซีย (และในขั้นต่อไป คือ ASEAN อื่นๆและจีน/อินเดีย) ที่ยังปิดกั้น/ไม่เปิดเสรีการลงทุน และยังไม่มีความแน่นอน

ส่วนการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า/ระดับปฏิบัติการ ณ ประเทศเป้าหมายควรมีศูนย์กลางอยู่ที่ตัวแทน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานหลักตามนโยบายรัฐบาลปัจจุบัน แต่ต้องขยายกำลังคนให้ครบตามการขยายประเทศเป้าหมาย เช่นเดียวกันกับตัวแทนของ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการต่างประเทศ (ทางด้านกฎหมาย) และ/หรือ กระทรวงอุตสาหกรรม ที่ต้องเพิ่มกำลังคนและร่วมมือกันดำเนินงานตามปัญหา ณ ประเทศเป้าหมายที่หน่วยงานแต่ละหน่วยงานเกี่ยวข้อง ให้สอดคล้องกับนโยบาย/ยุทธศาสตร์ของคณะกรรมการกำกับ/ดูแล/ผลักดันการลงทุนในต่างประเทศระดับชาติ

๓.๒ การสร้าง/ต่อเติมมาตรการอำนวยความสะดวกด้านค้าและการลงทุนต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

เช่นกันเดียวกันกับเรื่องข้างต้น แม้เรื่องนี้จะมีการดำเนินการอยู่บ้างแล้ว การยกขึ้นมาปรับปรุงและขยายการดำเนินการอย่างจริงจัง/ต่อเนื่อง จะเป็นการสนับสนุนการลงทุนในต่างประเทศให้เพิ่มขึ้นทั้งนี้ ปัจจุบัน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เป็นหน่วยงานหลักในการอำนวยความสะดวกในระดับปฏิบัติการ รวมถึงการเป็นศูนย์ให้ข้อมูลและคำปรึกษาด้านการลงทุนเชิงลึกในลักษณะ (ที่หน่วยงานอื่นๆ/เครือข่ายสามารถร่วมมือกันดำเนินงานดังกล่าวข้างต้น) และสร้างเครือข่ายและ

ความสัมพันธ์กับนักลงทุนไทย-ต่างชาติ (CRM) บูรณาการเครื่องมือสนับสนุนของหน่วยงานต่าง ๆ ในลักษณะองค์รวม (Package) และผ่าน OSOS ซึ่งอำนวยความสะดวกการลงทุนทั้งภายในและสู่ภายนอกประเทศ

อย่างไรก็ตาม การอำนวยความสะดวก ณ ประเทศเป้าหมาย เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศการลงทุนที่ตื่นอกเหนือจากการเจรจาอุปสรรคในการลงทุนและแก้ไขปัญหาด้านการลงทุนข้างต้นแล้ว มีความจำเป็นต้องใช้การเจรจาระดับ G to G อย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีการปรับปรุงและเชื่อมโยงนโยบายการลงทุนของประเทศเป้าหมายและประเทศไทย เกิดการสร้างเชื่อมโยงในกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง และมีการปรับปรุงกระบวนการการอนุมัติการลงทุนที่เอื้อประโยชน์ต่อนักลงทุนไทยเท่าที่จะทำได้

(๔) การใช้กลไกการประชาสัมพันธ์นโยบาย/ยุทธศาสตร์การลงทุนในต่างประเทศอย่างเข้มข้น

ความจำเป็นในขั้นต้น ได้แก่ การเพิ่มส่วนงานประชาสัมพันธ์และการให้ข้อมูล/ความรู้ทางด้านการลงทุนในต่างประเทศของไทยขึ้นมาอย่างชัดเจนภายใต้ OSOS ที่มีอยู่แล้ว (และค่อนข้างมีประสิทธิภาพ) โดยมีการแบ่งส่วนงานที่ดูแลเรื่องการลงทุนในต่างประเทศออกจากส่วนงานที่ดูแลเรื่องการลงทุนในประเทศออกจากกันอย่างชัดเจน และให้ TOI ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่มีอยู่แล้ว เป็นหน่วยงานหลักและศูนย์กลางของการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในกระทรวง/กรมต่างๆ (ปัจจุบันมีทั้งหมด ๑๐ กระทรวงและ ๒๑ กรม) ที่อยู่ภายใต้ OSOS เพื่อร่วมกันดำเนินกิจกรรมประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูล/ความรู้ ที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จและยุทธศาสตร์/นโยบาย/มาตรการในการส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศที่มีอยู่ในเชิงรุก ให้เห็นเด่นชัด และครอบคลุม/ผ่านหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดทั้งในส่วนกลาง ภูมิภาค และต่างประเทศ และมีการประชาสัมพันธ์และการให้ข้อมูล/ความรู้ทางด้านนี้ให้ขยายวงกว้างออกไปยังเครือข่าย/องค์กรของภาคเอกชน ที่ยึดโยงอยู่กับหน่วยงานต่าง ๆ เหล่านี้ด้วย

ทั้งนี้ มีความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มเงินงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมข้างต้น และการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานทางด้านนี้ให้มีประสิทธิผลแก่เจ้าหน้าที่ของ TOI และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดภายใต้ OSOS ทั้งในส่วนกลาง ภูมิภาค และต่างประเทศ โดยในกรณีของภูมิภาคและต่างประเทศที่มีส่วนงานรวมเพื่อดูแลทั้งการลงทุนระหว่างประเทศทั้งขาเข้าและขาออกในปัจจุบัน จำเป็นที่จะต้องพัฒนา/แยกส่วนงานการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศออกมาให้ชัดเจนเพื่อที่จะได้ทำงานในเชิงรุกอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนั้นรัฐบาลต้องใช้สื่อต่าง ๆ ของรัฐบาลที่มีอยู่ การเจรจา G to G และใช้การจัดทำโรดโชว์ ทางด้านการลงทุนของไทยในต่างประเทศแต่ละครั้ง โดยร่วมมืออย่างเข้มข้นกับหน่วยงานภาคเอกชน ในการประชาสัมพันธ์นโยบาย/ยุทธศาสตร์การลงทุนในต่างประเทศอย่างเข้มข้น

ภาคผนวกที่ ๖

วาระการพัฒนา New Growth Engine

เรื่อง ตัวอย่างการใช้ประโยชน์จากการปฏิรูปการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ

๑. การกำหนดให้นโยบาย/ยุทธศาสตร์การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศเป็นแนวนโยบายทางเศรษฐกิจที่สำคัญของชาติและมีการดำเนินการอย่างจริงจัง แข็งขัน และต่อเนื่อง

๑.๑ การกำหนดให้นโยบาย/ยุทธศาสตร์การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศเป็นแนวนโยบายทางเศรษฐกิจที่สำคัญของชาติ มีส่วนในการสนับสนุนทุก ๆ อุตสาหกรรมที่มีศักยภาพโดยธรรมชาติตั้งข้างล่าง

เงินลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศ จำแนกตามประเภทธุรกิจของผู้ลงทุนไทย
(หน่วย: ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ)

อันดับที่	อุตสาหกรรม	2553	2554	2555	2556
1	เหมืองแร่และเหมืองหิน	-2,778.05	-4,164.32	-3,125.18	-2,152.01
2	การผลิตอาหาร	-682.34	-155.86	-933.26	-1,139.40
3	การขายส่งและการขายปลีก	-744.39	192.25	-1,014.82	-1,075.07
4	กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	454.49	-1,390.63	-1,341.26	-793.62
5	การผลิตเครื่องตี	89.37	-332.75	-618.44	-395.49
6	การผลิตเคมีภัณฑ์	-253.92	-560.12	-382.65	-225.97
7	การผลิตเครื่องจักรและเครื่องมือ	-30.58	-83.11	-200.17	-148.46
8	การผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้า	-2.04	29.09	-49.08	-121.00
9	กิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	-269.86	-93.19	-116.68	-96.65
10	การผลิตสิ่งทอ	-39.99	-192.02	-35.46	-69.63
11	ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	19.97	14.80	1.71	-48.21
12	การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	-129.93	17.86	-6.48	-34.57
13	เกษตรกรรม การป่าไม้และการประมง	-18.36	0.00	0.00	-10.41
14	ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำและระบบปรับอากาศ	-142.21	-13.59	-4.19	-0.72
15	การผลิตคอมพิวเตอร์ อิเล็กทรอนิกส์	-136.04	-172.26	-1,562.28	13.64
16	การก่อสร้าง	20.96	38.38	0.78	37.63
17	อื่นๆ	-11.77	659.71	-2,702.28	349.83

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

๑.๒ คณะอนุกรรมการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศสามารถเจาะจงสาขาเศรษฐกิจที่มุ่งส่งเสริมผลักดัน ซึ่งรวมถึงกลุ่มอาหารและท่องเที่ยว อันเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มอุตสาหกรรมที่ส่งเสริมเป็นพิเศษภายในประเทศด้วย

ทั้งนี้ จากการประชุม/ระดมสมองระหว่างภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องเรื่องนโยบายและยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศเพื่อเสนอต่อพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี *อุตสาหกรรมอาหารแปรรูปนับเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมนำร่องด้วย (ร่วมกับอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ อุตสาหกรรมเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม อุตสาหกรรมอาหารแปรรูป และอุตสาหกรรมพลังงานทดแทน)* ส่วนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีศักยภาพสูงที่จะถูกนำมากำหนดเป็นเป้าหมายการสนับสนุนเพิ่มเติม

ทั้งนี้ การเจาะจงสาขาเศรษฐกิจที่จะมุ่งส่งเสริมผลักดัน (รวมทั้งผลักดันในเชิงนโยบาย/ยุทธศาสตร์อย่างไร) เป็นเรื่องของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศที่จะต้องพิจารณา กำหนดจากการศึกษาของหน่วยงานและ/หรือ outsourcing (ซึ่งแตกต่างกันไปอย่างมากตามการงานศึกษาวิจัย) แต่เมื่อกำหนดแล้วจะได้มีบูรณาการของหน่วยงานต่าง ๆ (รวมถึงของกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงอุตสาหกรรม ฯลฯ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ฯลฯ มหาวิทยาลัย/สถาบันวิจัย ฯลฯ) ในการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ข้างล่างร่วมกัน

ตัวอย่างเช่น

การกำหนดลักษณะอุตสาหกรรมเป้าหมายและรูปแบบการลงทุนในต่างประเทศเพื่อการส่งเสริมของ
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

วัตถุประสงค์	อุตสาหกรรมเป้าหมาย	รูปแบบการลงทุน
1. แสวงหาวัตถุดิบที่ไทยขาดแคลน	อัญมณี เหมืองแร่ พอกหนัง ประมง ป่าไม้ พลังงาน เหล็ก การเลี้ยงโคนม	ร่วมทุนกับนักลงทุนท้องถิ่น เพื่อผลิตวัตถุดิบหรือแปรรูปขึ้นต้นส่งมาป้อนอุตสาหกรรมในประเทศ
2. ขยายตลาดให้กับสินค้าหรือบริการในประเทศ	<i>ผลิตภัณฑ์อาหาร</i> กิจการก่อสร้าง <i>กิจการท่องเที่ยว</i> ผลิตภัณฑ์พลาสติก อาหารสัตว์ ชิ้นส่วนโลหะและพลาสติก พลังงาน สำนักงานขาย ศูนย์กระจายสินค้า	ลงทุนเองหรือร่วมทุนกับนักลงทุนท้องถิ่น ผลิตสินค้าสำเร็จรูปเพื่อรองรับการส่งออกวัตถุดิบหรือสินค้าสำเร็จรูปจากประเทศไทย
3. รักษาฐานตลาดหรือขยายตลาดสินค้าไทยในตลาดโลก	เสื้อผ้าสำเร็จรูป รองเท้า เครื่องประดับ เครื่องใช้ไฟฟ้า ชิ้นส่วนโลหะและพลาสติก พลังงาน	ลงทุนเองหรือร่วมทุนกับนักลงทุนท้องถิ่น หรือว่าจ้างนักลงทุนท้องถิ่นผลิต เพื่อส่งออกไปยังประเทศที่สาม โดยอาศัยประโยชน์จากต้นทุนที่ต่ำกว่าไทย และสิทธิ GSP

การกำหนดประเทศเป้าหมายและลำดับความสำคัญของอุตสาหกรรมในประเทศ เป้าหมายเพื่อการส่งเสริมของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

อุตสาหกรรม	กัมพูชา	ลาว	เมียนมาร์	เวียดนาม	อินโดนีเซีย
- อุตสาหกรรมนำร่อง					
อาหารและแปรรูปเกษตร	/	/	/	/	/
ชิ้นส่วนยานยนต์				/	/
สิ่งทอ	/		/	/	
- อุตสาหกรรมอื่นๆ					
การดูแลสุขภาพ/โรงแรม	/	/	/		/
.....					

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

ทั้งนี้ การศึกษากำหนดเป้าหมายดังกล่าวแตกต่างกันไปในแต่ละงานศึกษาและหน่วยงานที่ดำเนินการ การกำหนดแบบบูรณาการจึงทำได้ที่คณะกรรมการฯ

ตัวอย่างเช่น งานศึกษาของสำนักงานเศรษฐกิจการคลังระบุว่าอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มของไทยเป็นดาวรุ่งหนึ่งในสิบอันดับแรกของอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการลงทุนในต่างประเทศ อีกทั้งควรได้รับการสนับสนุนเป็นพิเศษ ในขณะที่อุตสาหกรรมโรงแรมและร้านอาหารเป็นอุตสาหกรรมที่มีการลงทุนในต่างประเทศคิดเป็นสัดส่วนสูงต่อจีดีพี แต่กำหนดให้ไม่อยู่ในกลุ่มควรได้รับการสนับสนุนเป็นพิเศษ เป็นต้น

๑.๓ เน้นอนว่า การใช้การเจรจาต่อรอง G to G ในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ ในแง่การสนับสนุนด้านการเงิน/การคลัง การสร้างความตกลง การเจรจาแก้ปัญหาทางด้านกฎระเบียบ/มาตรฐาน และการอำนวยความสะดวก ทั้งโดยทั่วไป และที่เฉพาะเกี่ยวกับการลงทุนในกลุ่มอาหารและท่องเที่ยว ที่ยังค้างค้ำ/มีปัญหาอยู่จำเป็นต้องดำเนินต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศเป้าหมาย ดังตัวอย่างข้างล่าง

๒. การปรับปรุง/ขยายระบบ/กลไกในการจูงใจ/สนับสนุนการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศแต่ละด้านอย่างครบครันและเพียงพอ

๒.๑ การเพิ่มงบประมาณและการใช้เครือข่ายในการพัฒนาฐานข้อมูล การให้ความรู้/อบรม/คำปรึกษาในเชิงลึก และการสำรวจช่องทางลงทุนในต่างประเทศ และการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความสมบูรณ์ เพียงพอกับความต้องการ และทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

ทั้งนี้ หน่วยงานที่ดูแลด้านนี้หลักๆได้แก่ กองส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ และ/หรือ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (หน่วยงานอื่นดังกล่าวข้างต้นดำเนินงานด้านนี้เช่นกัน) ทั้งหมดอาจแบ่งงานและใช้เครือข่ายตามการกำหนดของคณะกรรมการฯ แต่ล้วนต้องเพิ่มงบประมาณและบุคลากรเพื่อพัฒนาข้อมูลและความรู้เชิงลึกโดยเฉพาะข้อมูลทางด้านตลาดและช่องทางลงทุนรายสาขาอุตสาหกรรมเป้าหมาย และกฎหมายทางด้านภาษี/กฎระเบียบต่าง ๆ ของประเทศเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับสาขาเป้าหมายนั้นๆ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอและอย่างรวดเร็ว

๒.๒ การปรับปรุงและขยายบทบาทขององค์กร กลไก ระบบ และกฎระเบียบในการจูงใจ/สนับสนุนทางการเงิน/การคลังและการสนับสนุนโดยตรงของภาครัฐในด้านที่สำคัญ

การเพิ่มเติมมาตรการจูงใจทางภาษีนอกจากเป็นการทั่วไปแล้ว อาจเจาะจงเฉพาะรายอุตสาหกรรม ซึ่งภายใต้การแนะนำของคณะอนุกรรมการฯ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนสามารถกำหนดส่งเสริมเป็นการเฉพาะต่ออุตสาหกรรมและที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการลงทุนในต่างประเทศได้

เช่น ในปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนกำหนดให้มีการลดหย่อนภาษีจากการหักค่าใช้จ่าย/เงินลงทุนใน R&D และการออกแบบผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์ที่เกิดจากสำนักงาน/หน่วยงานของบริษัทในต่างประเทศในอุตสาหกรรม

ตามข้อเสนอการปฏิรูปสามารถกำหนดสาขาอุตสาหกรรมย่อยในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารหรือการท่องเที่ยวที่จะได้รับการลดหย่อนภาษี เพื่อให้ใช้ประโยชน์จากการเข้าถึงเครือข่าย/สินทรัพย์เชิงยุทธศาสตร์ทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม/การตลาดทั้งที่ทำเองและ/หรือร่วมวิจัยกับองค์กรในต่างประเทศแต่มีการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ในประเทศไทย

ส่วนด้านการเงินนั้น สามารถกำหนดสาขาอุตสาหกรรมย่อยในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารหรือการท่องเที่ยวที่จะได้รับการสนับสนุนด้านเงินทุนเพิ่มขึ้นจากธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย และ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย และการเพิ่มการประกันเงินกู้จากบริษัทประกันสินเชื่่อุตสาหกรรมขนาดย่อม

ตัวอย่างเช่น มีความพยายามอย่างต่อเนื่องในการผลักดันการจัดตั้ง National Tourism Services Fund เพื่อให้ผู้ประกอบการไทยสามารถขอยืมเงินไปใช้ค่าประกันการกู้ยืมเพื่อไปทำกิจกรรม/ลงทุนทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งคณะอนุกรรมการฯและรัฐบาลสามารถสนับสนุนให้เกิดขึ้นจริงได้

รวมถึงการกำหนดเป้าหมายเฉพาะสาขาอุตสาหกรรมย่อยในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารหรือการท่องเที่ยว ที่สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) จะขยายความช่วยเหลือทางเทคนิค/เงินกู้/เงินทุนแก่ประเทศเป้าหมายที่เชื่อมโยงกับประเทศไทย และในโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค นิคมอุตสาหกรรม และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน การใช้เงินกองทุนให้เปล่าเพื่อการศึกษาสู่ทาง/ความเป็นไปได้ของการพัฒนารุรกิจ/การลงทุนในต่างประเทศ และการสนับสนุนของ VC เอกชนและของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และ PPP

๒.๓ การปรับปรุงและขยายบทบาทของระบบ กลไก และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือระหว่างเครือข่ายและองค์กรของภาครัฐและเอกชน และของกลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรมต่าง ๆ ของเอกชน ในการสนับสนุนการลงทุนในต่างประเทศ

แน่นอนว่าทั้งอนุกรรมการฯและการดำเนินการแบบ G to G ของรัฐ สามารถสนับสนุนคลัสเตอร์อุตสาหกรรมอาหารและการท่องเที่ยวในประเทศเป้าหมาย แต่ต้องได้รับความร่วมมือจากองค์กร/สมาคม/กลุ่มบริษัทในสาขาอุตสาหกรรม โดยรัฐบาล อนุกรรมการฯ และหน่วยงานของรัฐ สามารถทำการ matching ร่วมวางแผน ผลักดันได้

ตัวอย่างเช่น ISMED สนับสนุนทางการเงินแก่สภาหอการค้าแห่งประเทศไทยในการตั้งคลัสเตอร์การท่องเที่ยวทางการแพทย์ขึ้น (Thailand Medical Tourism Cluster) โดคลัสเตอร์จะมีบทบาทเป็นแกนกลางประสานงานระหว่างสมาชิกกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการลงทุนทั้งภายในและภายนอกประเทศ การจัดตั้งคลัสเตอร์เช่นนี้สามารถดำเนินการในสาขาเป้าหมายอื่น ๆ อีกในกลุ่มอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและอาหาร

๓. การปรับปรุง/ขยายบทบาทขององค์กร กลไก ระบบ และกฎระเบียบในการส่งเสริมการลงทุน โดยตรงในต่างประเทศทางด้านการเจรจาทำข้อตกลงต่างๆเพื่อคุ้มครอง/สนับสนุนการลงทุน แก้ไข ปัญหา ณ ประเทศปลายทาง และอำนวยความสะดวกต่างๆอย่างต่อเนื่อง

๓.๑ การขยายการเจรจาทำข้อตกลงต่างๆเกี่ยวกับการคุ้มครอง/สนับสนุนการลงทุนและการ แก้ไขปัญหาการลงทุนในประเทศเป้าหมาย

การกำหนดใช้ AEC และประเทศที่ไทยมี ความตกลง FTA ด้วย เป็นศูนย์กลาง/ฐาน ของการขยายตัวทางเศรษฐกิจ/การค้า/การลงทุนไปสู่ระดับสากล ต้องมีการเจรจา/แก้ไขในระดับ G to G ในประเด็นการบังคับใช้ความตกลง ACIA ทางด้านการบริการท่องเที่ยว ที่ประเทศเป้าหมายในอาเซียนต้อง เปิดเสรี (ร้อยละ ๗๐) ตามเวลายกเลิกการสงวนไว้ในปี ๒๐๑๕

ตัวอย่างอื่นๆ เช่น ประเทศที่ใช้มาตรการจูงใจการลงทุนในสาขาเฉพาะ รัฐบาลไทยอาจใช้ G to G เพื่อเจรจาลักดันและ/หรือแลกเปลี่ยนให้เพิ่มสาขาอุตสาหกรรมอาหาร การท่องเที่ยว หรืออื่นๆเท่าที่จะ ทำได้เพื่อประโยชน์ทั้งสองฝ่าย

มาตรการจูงใจการลงทุนในสาขาเฉพาะ

ประเทศ	สาขาอุตสาหกรรม
ลาว	สุขภาพ การศึกษา
เวียดนาม	เกษตร และอื่นๆบางสาขา

Incentives for projects in education and health sectors

๓.๒ การสร้าง/ขยายมาตรการอำนวยความสะดวกทางด้านการลงทุนต่างๆอย่างต่อเนื่อง

ตัวอย่าง เช่น การเจรจา G to G กับรัฐบาล เพื่อใช้เงินรัฐบาล (งบประมาณ กองทุนฯ) หรือ PPP ในโครงการขยายถนนที่เชื่อมโยงและภายในประเทศกัมพูชา หรือสร้างระบบผ่านด่านตรวจคนเข้า เมืองที่รวดเร็วยิ่งขึ้นทั้งสองฝ่าย เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

การเจรจา G to G กับรัฐบาล เพื่อใช้เงินรัฐบาล (งบประมาณ กองทุนฯ) หรือ PPP สนับสนุน การสร้างนิคมอุตสาหกรรมอาหารเพิ่มเติมในลาวตอนใต้ เป็นต้น

ในการสนับสนุนการลงทุนในต่างประเทศในสาขาการแพทย์และโรงพยาบาลยังมีความ จำเป็นต้องเจรจาภายในอาเซียนโดยองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องได้จัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมในคุณสมบัติทาง วิชาชีพ (Mutual Recognition Arrangement: MRA) ในสาขาวิชาชีพหลักๆ เพื่ออำนวยความสะดวกใน การขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ เพื่อให้มีผลบังคับใช้เพิ่มจากที่มีการบังคับใช้แล้ว เช่น เพิ่มสาขาสปา และการดูแลสุขภาพอื่นๆที่ไทยมีศักยภาพในการออกไปลงทุน

๔. การใช้กลไกการประชาสัมพันธ์นโยบาย/ยุทธศาสตร์การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศอย่างเข้มข้น

ภายใต้การตอกย้ำให้ทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญของนโยบาย/ยุทธศาสตร์ในประเด็นปฏิรูปที่ ๑ และมีส่วนร่วมอย่างเข้มข้น รัฐบาลจำเป็นต้องใช้สื่อต่าง ๆ ของรัฐบาลที่มีอยู่ และอาจใช้การจัดทำโรดโชว์ (road show) การเจรจาระดับ G to G ทางด้านการลงทุนของไทยในต่างประเทศในแต่ละครั้ง โดยให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมโดยตลอด โดยอุตสาหกรรมอาหารและการท่องเที่ยวสามารถถูกเลือก เข้าในอุตสาหกรรมเป้าหมายในการทำโรดโชว์ (road show) การเจรจาระดับ G to G และประชาสัมพันธ์อย่างเข้มข้นผ่าน OSOS ได้

เชิงอรรถ

^๑UNCTAD. ๒๐๐๕. Internationalization of Developing-Country Enterprises through Outward Foreign Direct Investment. . United Nations: New York and Geneva

^๒UNCTAD. ๒๐๑๔. World Investment Report 2014: Investing in the SDGs: An Action Plan. United Nations: New York and Geneva. ชุดโครงการการศึกษาเงินลงทุนทางตรงระหว่างประเทศขาออกของประเทศไทย. จดหมายข่าวฉบับที่ 2. กรกฎาคม-ธันวาคม 2556. outwardfdi.org/files/newspaper/2.pdf. นันทพร พงศ์พัฒนานนท์ และชิตชนก อันโนนจารย์. ๒๕๕๕. การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของไทย: อุปสรรคที่รอการแก้ไข. Focused and Quick (FAQ), Issue 70. 18 June 2012.

^๓ยอดการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของไทยสุทธิ (ล้านดอลลาร์)

ปี	๒๐๐๖	๒๐๐๗	๒๐๐๘	๒๐๐๙	๒๐๑๐	๒๐๑๑	๒๐๑๒	๒๐๑๓
มูลค่า	๙๖๗.๗	๓,๐๐๓.๑	๔๐๕๖.๖	๔๑๗๒.๑	๔๔๖,๗.๓	๖๖๒๐.๕	๑๒,๘๖๘.๘	๖๖๒๐.๓

ที่มา : UNCTAD, FDI/TNC database.

^๔สรุปผลการประชุมเรื่อง นโยบายและยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ เพื่อเสนอต่อ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี. ประชุม ณ สำนักงานใหญ่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ถนนวิภาวดีรังสิต. วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๗. เวทาค์ พ่วงทรัพย์และคณะ. ๒๕๕๕ ข้อเสนอมาตรการการเงินการคลังเพื่อการลงทุนในต่างประเทศ. เอกสารประกอบการสัมมนา FPO Symposium 2012 ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๕.

^๕เพ็งอ้าง

^๖JETRO Business Support Centre in Thailand.

https://www.jetro.go.jp/thailand/thai/t_activity/bscttha.html

^๗สรุปผลการประชุมเรื่อง นโยบายและยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ เพื่อเสนอต่อ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี. ประชุม ณ สำนักงานใหญ่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ถนนวิภาวดีรังสิต. ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๗.

^๘ศิริพร นุรักษ์. ๒๕๕๗. นโยบายและมาตรการในการส่งเสริมการลงทุนไทยในอาเซียน. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน.

บรรณานุกรม

- กรกรณ์ย์ ชีวะตระกูลพงษ์และอาภากร นพรัตยาภรณ์ (บรรณาธิการ). ๒๕๕๘. การออกไปลงทุนในต่างประเทศไทย: การวิเคราะห์แนวโน้ม ปัจจัยกำหนดการออกไปลงทุน และผลกระทบที่เกิดขึ้น. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- กระทรวงพาณิชย์. ๒๕๕๔. แผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี (๒๕๕๔-๒๕๕๘) กระทรวงพาณิชย์.
- คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์ และอุตสาหกรรม วุฒิสภา. ๒๕๕๖. รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมธุรกิจไทยออกไปในต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: สำนักงานกรรมการ ๑ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- จันทร์ทิพย์ บุญประกายแก้วและกรกรณ์ย์ ชีวะตระกูลพงษ์. ๒๕๕๗. ปัจจัยที่กำหนดเงินทุนทางตรงระหว่างประเทศขาออก: กรณีศึกษาเปรียบเทียบประเทศไทยกับประเทศสิงคโปร์และมาเลเซีย. ชุดโครงการการศึกษาเงินลงทุนทางตรงระหว่างประเทศขาออกของประเทศไทย. outwardfdi.org/index.php/2013-04-30-14-48-19/p4.
- นันทพร พงศ์พัฒนานนท์ และชิตชนก อันโนนจารย์. ๒๕๕๕. การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของไทย: อุปสรรคที่รื้อการแก้ไข. Focused and Quick (FAQ), Issue 70. 18 June 2012.
- ปฐมภรณ์ นิธิชัย. ๒๕๕๔. การลงทุนในต่างประเทศของบริษัทจดทะเบียนไทย. สถานะปัจจุบัน และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย. เอกสารงานวิจัยฉบับที่ ๒/๒๕๕๔.
- เวทาค์ พ่วงทรัพย์และคณะ. ๒๕๕๕. ข้อเสนอมาตรการการเงินการคลังเพื่อการลงทุนในต่างประเทศ. เอกสารประกอบการสัมมนา FPO Symposium 2012 ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๕.
- _____. ๒๕๕๗. International Headquarters เพื่อผลักดันการเป็นศูนย์กลางของภูมิภาค.
- สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา และคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. โอกาสและอุปสรรคการลงทุนภายใต้ความตกลงด้านการลงทุนอาเซียน.
- สรุปผลการประชุมเรื่อง นโยบายและยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ. ประชุม ณ สำนักงานใหญ่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ถนนวิภาวดีรังสิต. วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๗.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน. ๒๕๕๗. ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการลงทุนในระยะ ๗ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๔).
- ศิริพร นุรักษ์. ๒๕๕๗. นโยบายและมาตรการในการส่งเสริมการลงทุนไทยในอาเซียน. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน.
- อรรถนีสิตี สร้อยทอง. ๒๕๕๗. โอกาสและความท้าทายของอุตสาหกรรมไทยในต่างแดน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน.
- UNCTAD. ๒๐๐๕. Internationalization of Developing-Country Enterprises through Outward Foreign Direct Investment. . United Nations: New York and Geneva
- _____. ๒๐๑๔. World Investment Report 2014: Investing in the SDGs: An Action Plan. United Nations: New York and Geneva.
- World Economic Forum. ๒๐๑๓. Foreign Direct Investment as a Key Driver for Trade, Growth and Prosperity: The Case for a Multilateral Agreement on Investment. Geneva, Switzerland: World Economic Forum.